

Мал. В. ГЛИВЕНКА

У нас святкують...

ПІД ЖОВТНЕВОЮ ЗОРЕЮ
Не лише над нашим краєм,
А й за гори, за моря
Трудовому люду сяє
Жовтня нашого зоря.

Пломеніє та іскриться,
Наче факел угорі,
І світліють чесні лиця
В сяйві нашої зорі.

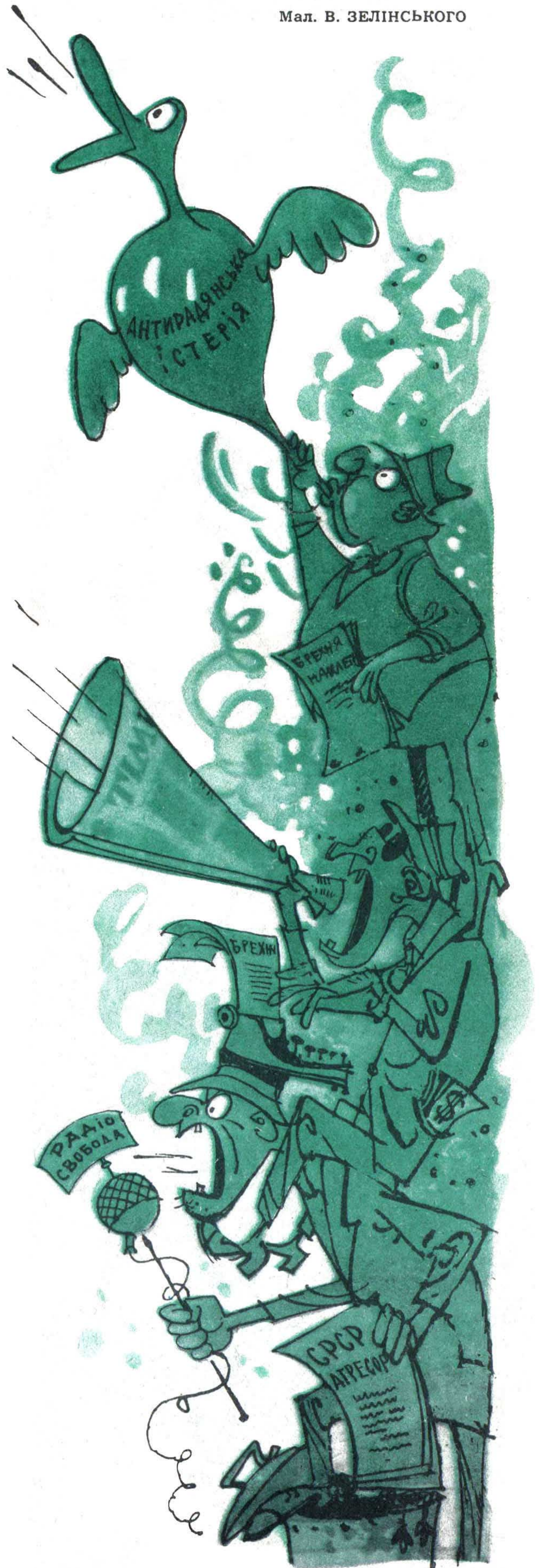
А зловража потороча
Жовцю бризкає на нас –
Дуже хоче, ой же й хоче,
Щоб світильник той погас.

Хай лютує! Дідько з нею! –
Не доскочить бо мети:
Під жовтневою зорею
Нам – усе вперед іти!

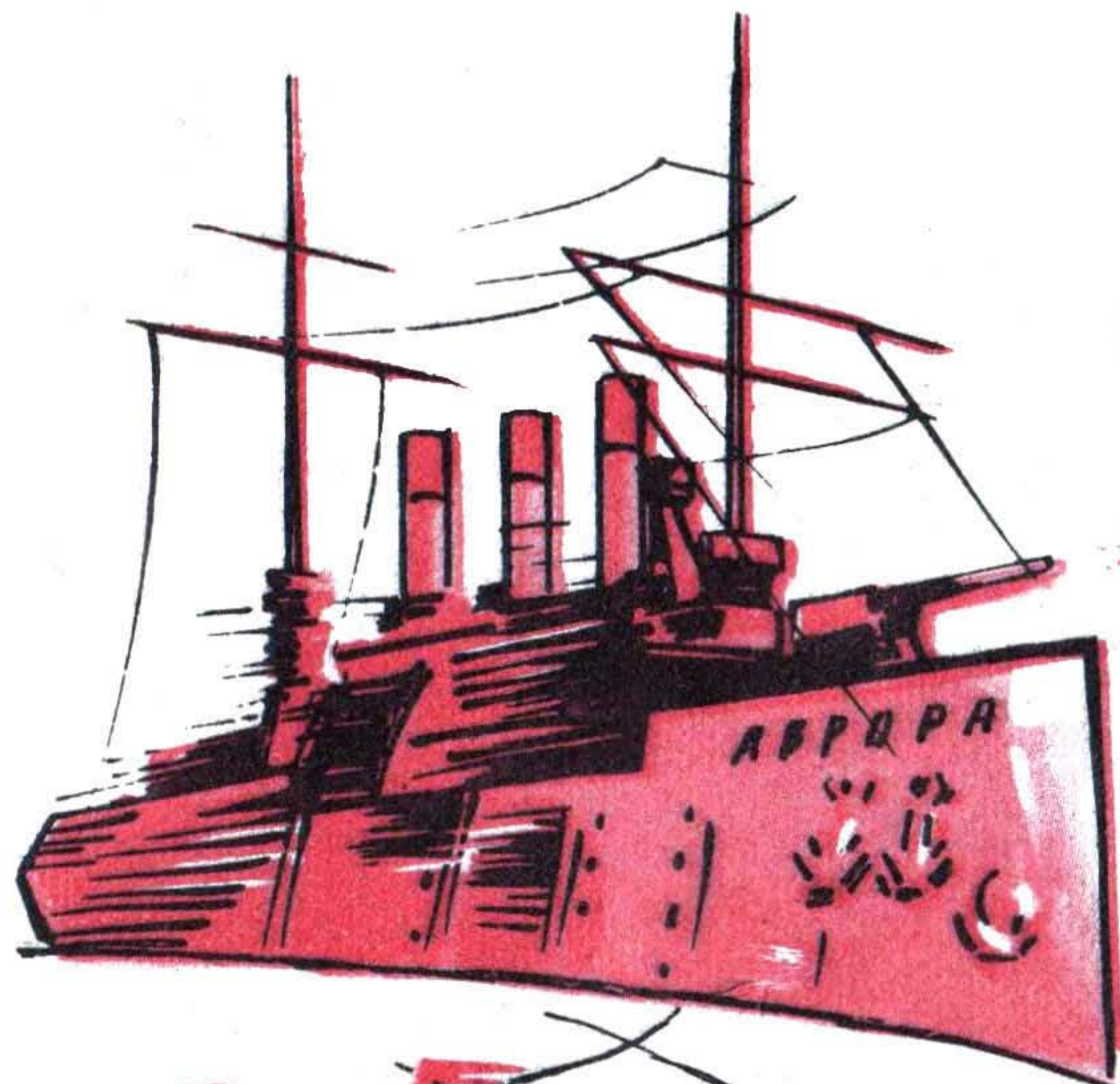
Йти разом, як брат із братом,
За вселюдське щастя в бій...
Тож із Жовтня славним святом,
Дорогий читачу мій!

ОД УСЬОГО СЕРЦЯ
ТВОГО ПЕРЦЯ.

Мал. В. ЗЕЛІНСЬКОГО

У них валують...

НАЙШВИДШИЙ У СВІТІ КОРАБЕЛЬ

Річка Кванза зовсім не схожа на річку Неву. Води її теплі, каламутні, бурхливі, а не холодні, світлі, тихоплинні, як у Неві. Біля берегів річки Кванзи ніколи не швартувався крейсер «Аврора».

Та й Луанда, звичайно, не схожа на колишній Петроград...

Але чи так-таки не схоже (коли відкинути деталі, особливості епохи, різних країн, міст і народів) те, що відбувалося восени року 1917-го у Петрограді на те, що відбувалося влітку року 1976-го у Луанді?..

Ах, як не стоїть на місці час, ах, як він нестримно біжить уперед!..

Колись історія записувалась на кам'яних скрижалях. Камінь — міцний матеріал, але не настільки, щоб донести в суворій своїй незворушності все, чим жили прадіди, все донести до правнуків. Щось та й загубиться на крутих стежках історії. І загубилося, і чимало не дійшло до нас.

Але — хвала науці й техніці! — на зміну кам'яним скрижалям прийшла, oprіч усього іншого, ще й кіноплівка. Така ж вона тоненька, така ж вона блаженська, проте від прадідів до правнуків доносить усе.

У мерехтливому світлі тодішнього недосконалого кінематографа бачимо шкільну дошку. Проте стоїть вона не в класі, а в звичайнісінькій селянській хаті. Учні — незвичайні: бородаті дядьки, літні жінки. На дошці слова: «Ми не раби — раби не ми!» Крупним планом — кострубаті пальці, що стискають олівець. І кострубаті кучерявляться слова на папері: «Ми не раби — раби не ми!» Ну, до чого ж він важений, отой олівець! Лопата, серп, молот

чи кайло куди легші. Легше виорати десятину, ніж списати аркуш паперу. Але наполегливо суке і суне вперед олівець. Це — процес незворотний, бо: «Ми не раби — раби не ми!» Революція йде вглиб...

Цим кінокадрам скоро шістьдесят років. Вони свідчать, як людина, тоді на одній шостій земної кулі, стинувши з плечей віковичне ярмо, тягар гноблення і злиденності, стверджує в собі особистість, стає письменною.

«Хто був нічим, той стане всім!» Тоді, майже шістьдесят років тому, ці слова співалися в майбутньому часі: «стане!» Тепер (і не на одній шостій земної кулі!), вони мають право звучати: «Хто був нічим, той став усім!..»

І ще кінокадри. Тепер вони значно чіткіші. Хвала науці і техніці! Завдяки їм кінемато-

граф став досконалим. Цим кінокадрам заледве кілька місяців.

Шкільна дошка... Тільки стоїть вона не в селянській хаті, вона стоїть під крилатим, не нашим деревом. І люди довкола не наші. Шкіра в них чорна і зодягнені вони не в шиті і не в штани з очкурами, а в легкі, білі шати. Що спільного з попередніми кадрами? Нічого схожого? Все спільне і все схоже, бо на дошці написано: «Ми не раби — раби не ми!» Крупним планом — кострубаті пальці виводять ці слова. Писано не по-нашому, але переклад точний: «Ми не раби — раби не ми!» Кінокадри ці знято в ангольському селі, літа 1976-го.

І хай мені тепер хтось скаже, що крейсер «Аврора» ніколи не швартувався біля берегів тропічної річки Кванзи!

Невідповідності в деталях, подробицях? Залишимо їх архіваріусам. Туманного жовтневого ранку крейсер «Аврора» увійшов у Неву, і цього факту уже ось на п'ятдесят дев'ять років цілком вистачило, щоб він швартував-

ся біля берегів багатьох річок у різних кутках земної кулі.

До речі, цю аналогію між річками Кванзою і Невною провів не я. І з «Авророю» теж не моя вигадка.

Якось в Одесі розговорився я з одним моряком, і ось що він мені розповів:

— Наша коробка (чи треба пояснювати, що моряки ніжно-поблажливо часом називають «коробкою» те, що ми називаємо кораблем?) тільки що притопала з Куби. Але не в тім суть. Підкинули ми туди комбайни для збирання цукрової тростини. Машинки, між іншим, нашими інженерами скомпоновані й нашими робітниками одгрозані. Але не в тім суть. У Гавані... Місто, маю вам сказати, — люкс, не будь на світі Одеси, кращого б міста не знайти. Але не в тому суть. Так от, в Гавані захожду я в одну припортову крамничку на предмет придбання сигарет. І що я там маю? А маю я там в наявності земляка, одесита. Старий, правда, підтоптаний, але одесит — завжди одесит. Розговорилися, слово за словом, те-се, що там нині на Привозі, почім баклажани... Але не в тому суть. Земляк цей, значить, одесит, значить, папаша, значить, мав до революції в Одесі крамничку. Те-се, торгував, крутився, копійчка до копійчки, копійчка до копійчки, дивись — руп! Але не в тому суть. Почалась революція. Почалась революція, і папаші вона не сподобалась — крамнички шкода було. Отож він десь у дев'ятнадцятому році нарізав у Румунію. Не далеко забіг, але не в тому суть. Суть і не в тому, що й там він відкрив собі крамничку, а суть у тому, що різні там антонески гарантували йому недоторканність його крамнички з боку революції. Ви бачили ідіота? А ще одесит! Ну, те-се, торгує він, крутиться, бана до бани, бана до бани, дивись — лея! Приходить серпень одна тисяча дев'ятсот сорок четвертого року. Що робить старий ідіот? Він нарізає аж сюди, на Кубу. Але не в тому суть. Суть у тому, що він не кається, і тут відкриває собі крамничку. Те-се, торгує, крутиться, сентаво до сентаво, сентаво до сентаво, дивись — песо! І ще суть у тому, що різні там блатисти гарантують йому недоторканність його крамнички з боку революції. Ви бачили ідіота? А ще одесит! І ще він мав гарантію з боку ширини Атлантичного океану. Старий хохляк! Що таке для крейсера «Аврора» якийсь там зачуханий океан, хоч би він п'ять разів був Атлантичним? Але не в тому суть. Суть у тому, що папаша-земляк мені каже: «Ви думаете, я не міг улетіти з Куби? Міг. Сів би на якийсь паракорид і... «ти не плач, Маруся!» І, думаете, я десь там не відкрив би крамнички? Те-се, торгував би, крутився, цент до centa, цент до centa, дивись — это самое. Але я сам собі сказав: «Аркадій, слухай сюди, я тобі маю щось ска-

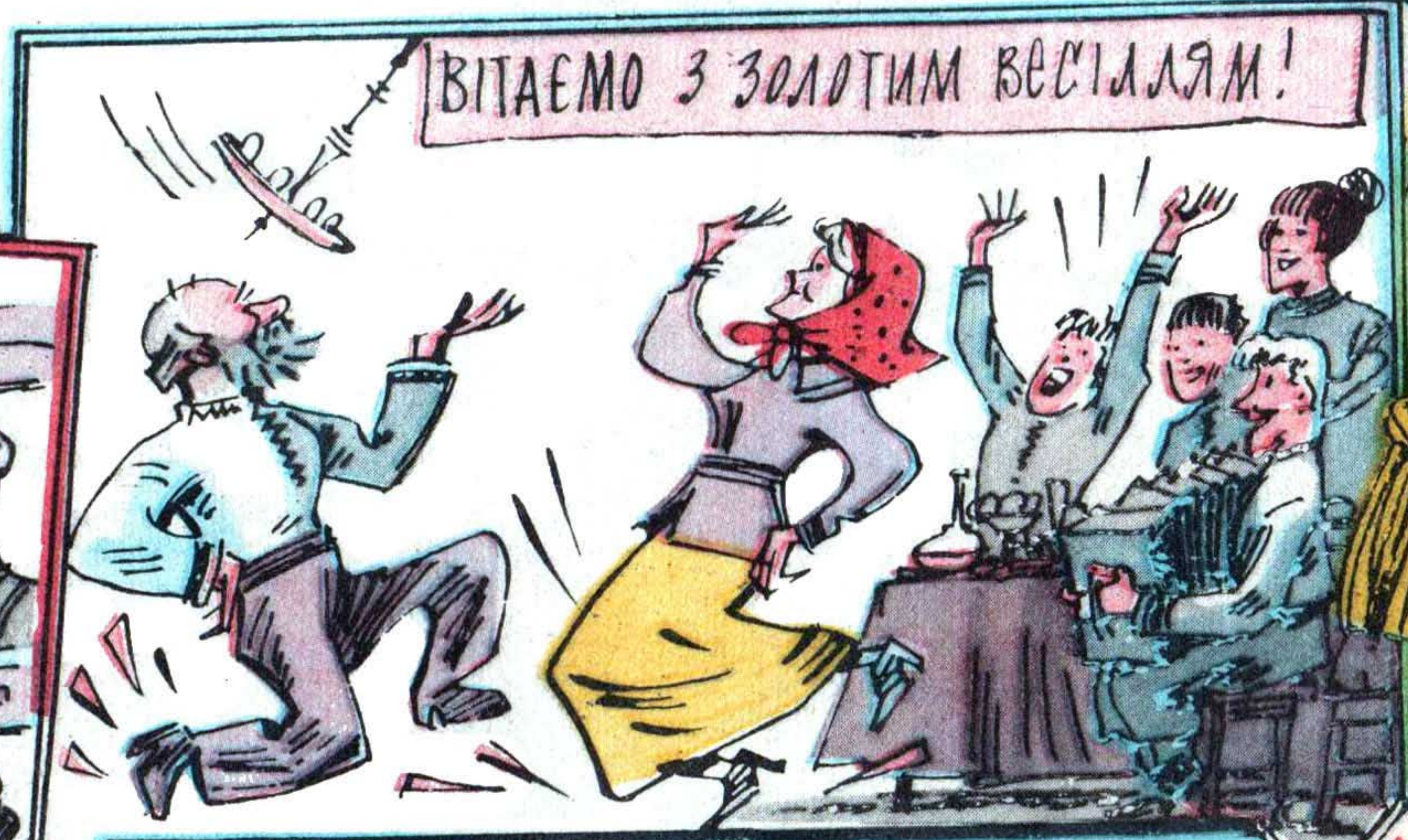
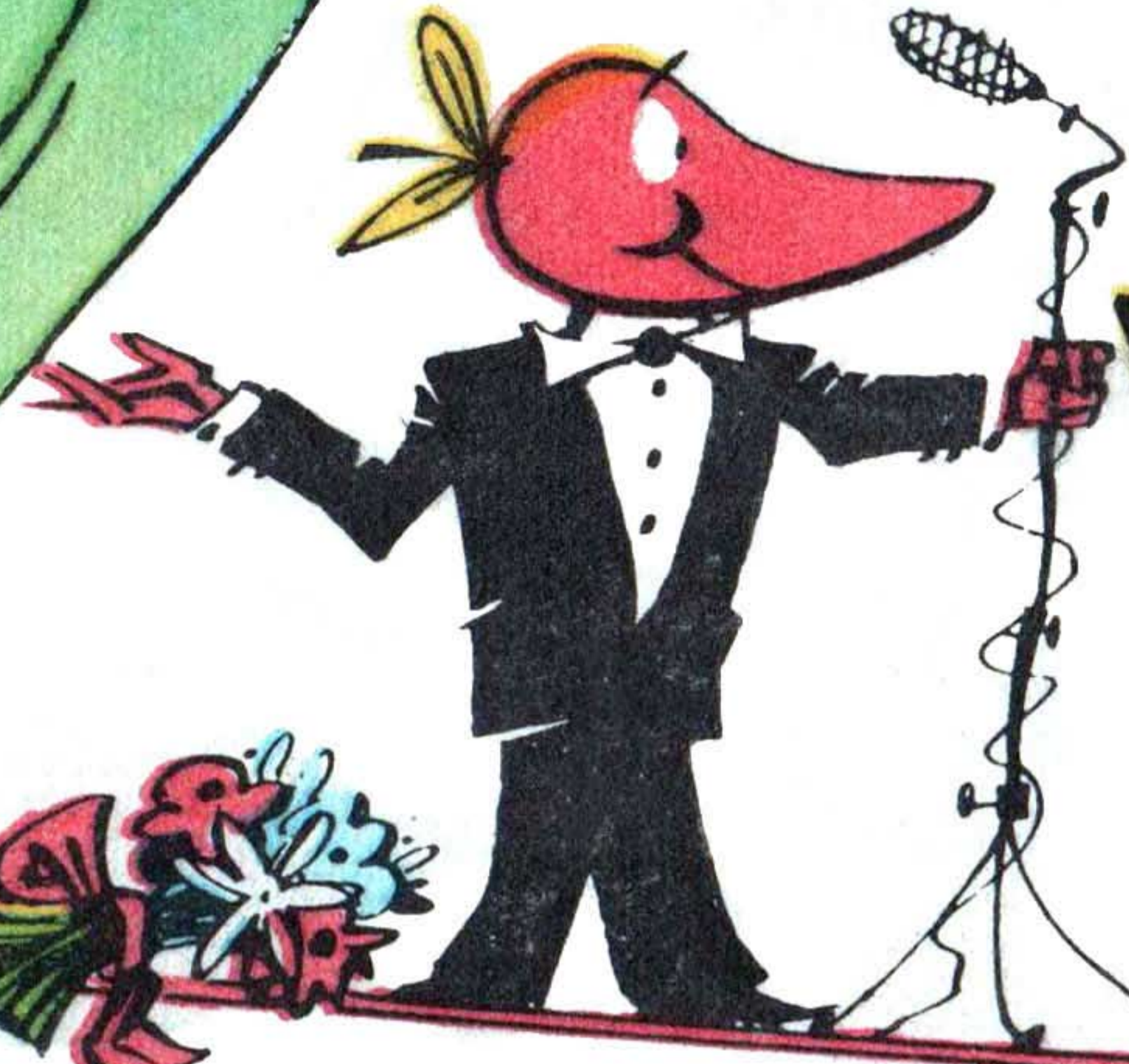

зати. Аркадій, пожалій свої ноги. Аркадій, коли ти знову побіжиш, ти виявишся ідіотом не те, що на цілу Одесу, а навіть на пів-Очакова. Досить бігати. Вже літа не ті, щоб бігати, як цуцик. І хто тобі дасть гарантію, що вона не наздожене тебе деінде?» Ви не питаєте, хто така «вона»? Ну, правильно, ви одесит і вам не треба розчовпувати, що «вона» — то не ревнива жінка, а «вона» — то революція. І я зостався. І нічого. Нова влада гарантувала мені місце продавця. Ще й пенсію маю. І нічого. Торкую. Спокійно сплю. І, засинаючи, сам собі кажу: «Аркадій, яким ти був ідіотом. А тепер ти геній, тобі не треба нікуди бігти».

І тоді сказав я: «Папашо, ви таки да — геній, що не побігли далі нікуди. Бо «Аврора» — то такий корабель, що як розвів пари п'ятдесят дев'ять років тому, то втекти від нього практично неможливо, таку він має швидкість. От у чому суть!».

Микола БІЛКУН.

Святковий КОНЦЕРТ

«Ой, Іванку, серце моє
Немає таких, як ми двоє...»

«Дам лиха за каблукам,
За каблукам лиха дам,
Дістанеться їй передам...»

«Я за нього затуюсь,
Та й нічого не боюсь...»

«Стали думати і гадати,
Що за цього мужа дати...»

«Кажуть люди, кажуть,
Що я фінна дівка...»

«Веселосте ж моя,
Де ж ти ся поділа!...»

КАПІТАЛІЗМ БЕЗ КОСМЕТИКИ

«Потреби в робітниках нема» — такими оголошеннями рясніють цьогорічні проспекти, що видаються для студентів, які шукають роботи на час літніх канікул. Між тим, мати можливість заробити собі на навчання прагнуть мільйони американців...

З великими труднощами в цьому стикаються усі американські юнаки і дівчата. Протягом останніх 15 місяців рівень безробіття серед молоді віком 16—19 років становив у загальному 20 процентів та близько 40 процентів серед молоді негритянського походження. А це значить, що в Сполучених Штатах — 1,7 мільйона молодих людей, які не знаходять собі роботи. До того ж влітку, коли до них приєднуються студенти, ця цифра подвоюється.

«Ю. С. Ньюс енд уорлд ріпорт»,
Вашінгтон.

Ціна одного кілограма житнього хліба у ФРН — 2 марки, 1 кілограм вирізки яловичини — 27 марок, місячна плата за квартиру в новому будинку — 352 марки, проїзд на таксі (3 км) — 5.70 марки, один день перебування в лікарні — 157 марок.

Ціни продовжують зростати.

(За даними західнонімецького журналу «Віртшафтсвохе»).

На кожні 50 тисяч із шести-мільйонного населення Гаїті припадає один лікар, а на всю країну — менше трьох із половиною тисяч лікарняних ліжок. Лише 17 процентів дітей шкільного віку мають змогу вчитися і майже половина всіх дітей страждає від недоїдання.

«Пренса», Панама.

Цього року приплив опіуму та героїну в країни Європи збільшився майже вдвічі...

Кожних дві доби у Західній Німеччині одна людина стає жертвою «білої смерті» — героїну. В Швейцарії цього року було зареєстровано 10 смертельних випадків, тоді як минулого року не було відзначено жодного.

Юнайтед прес інтернешнл,
Нью-Йорк.

Приблизно 40 процентів працездатного населення Парагваю, тобто майже кожен другий трудівник, — безробітні. 60 процентів, зайнятих у містах, і майже 90 процентів у сільській місцевості не отримують за свою працю навіть тієї злиденної плати, що офіційно встановлена як мінімальна. Понад половина тих, кому за віком належить учитися, не має змоги сісти за парти, а смертність серед дітей (в 1974 році — 97,4 смерті на тисячу новонароджених) і далі зростає.

(За повідомленнями іноземної преси).

За даними ООН, із 645 мільйонів людей, що живуть в умовах крайніх злиднів, близько 110 мільйонів — діти до п'яти років і 26 мільйонів — майбутні та молоді матері... Тим часом в умовах капіталізму продукти часто злочинно знищують, щоб не упали ціни на внутрішніх і міжнародних ринках.

Так учинили країни західноєвропейського спільного ринку в 1973 році з 13 мільйонами тонн пшениці... В 1970—1975 роках у країнах — членах Спільного ринку було знищено 2670 мільйонів тонн овочів і фруктів. На проведення цієї операції витрачено понад 325 мільйонів доларів.

«Трибуна популар»,
Каракас.

Минулого року понад 25 тисяч американців загинуло від вогнепальної зброї.
«Нью-Йоркер».

За перші сім місяців урядування новий австралійський уряд Фрейзера обрізав заробітну плату, скоротив державні витрати на будівництво житла і лікарень, підвищив плату за медичну допомогу.

«Таймс», Лондон.

В Аргентині продовжується терор.

У місті Пілар, приблизно за 50 кілометрів від Буенос-Айреса, знайдено трупи 30 чоловік, убитих, як передбачається, ультраправими... Тільки за цей рік число жертв насильства з політичних мотивів перевищило, за оцінками журналістів, 820 чоловік. Це — не враховуючи тих, що пропали без вісті, і викрадених.

(За повідомленнями інформаційних агентств).

КОМЕНТАР «ПЕРЦЯ»

Із того світу вісті йдуть до нас...
Отам житуха для трудящих мас!..
Ось — факти без косметики

й прикрас.

Таке нам і не снилось! Що й

казать, —

На тому світі — рай та благодать.

Тут — нічого уже й коментувать.

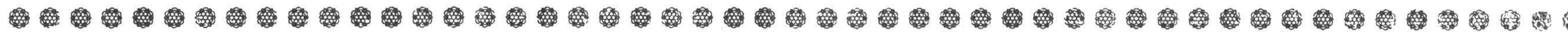

Сьогодні в Північній Ірландії вибухає по 120 бомб на місяць; по 4 на день — у два з лишком рази більше, ніж минулого року.

«Санді таймс»,
Лондон.

— А як ви проводите профорієнтацію молоді?
— По зірках!..

Несподівано став я директором заводу. Чесно кажучи, про директорське крісло мріяв, бо не підозрював, скільки роботи звалиться на мене. Сиджу якимось у кабінеті, папери розбираю, аж раптом дзвінок:

— Вадиме Прокоповичу?— чую знайомий голос.— Ти ще живий?

— Дихаю ніби, а що?

— Дивно! Пізнаєш, хто говорить?

— Ні.

— Хе, як став директором, то й друзів позабував. Це — Віктор Орленко власною персоною. Пам'ятаєш такого?

З Віктором я приятелював в інституті.

— Вітю! Друзяко, звідкіля ти об'явився? Ти мені до зарізу потрібен! — кричу на радощах.

— То лети в готель. Я у «Таврії»!

— Зараз не можу, брате, в паперах потонув. Може, завітаєш до мене на завод?

— Гарзд, зараз приїду.

Я знав, що Віктор працює директором величезного заводу і має за плечима чималий досвід керівної роботи. Зустрів його аж за прохідною, привів у кабінет, посадив у крісло.

— Не випушту тебе доти, — кажу, — доки не відкриєш мені всіх секретів своєї керівної діяльності. Ти старий, досвідчений директор заводу, й мені є чого в тебе повчитися.

— Е-е-е-е, — похитав головою Вітя. — Я вже, голубе, не директор. Я вже одставної кози барабанщик. Вигнали мене.

Від такої новини я розгубився. Лупаю очима і тільки.

— Та не може бути! За що ж це?

— За стиль. Зрозумів?

— Не зовсім, — відповідаю.

— Ну, от як ти сьогодні робочий день почав?

— Радився з інженерами і начальниками цехів: комплексну систему управління якістю впроваджуємо.

— Похвально. А я в такій ситуації говорив своїй інженерії: «Робіть, як

ПРОФЕСІЙНА ТАЄМНИЦЯ

ГУМОРЕСКА

знаєте, а через десять днів ваш план з усіма розрахунками на могому столі повинен лежати!» У мене так було: вранці я на прохідній. Робітники йдуть, вітаюся з ними, бажаю хорошого трудового дня. З прохідної — в управління, різні папери підписувати. Опісля — в цех. Ходжу між верстатами, розмовляю з робітниками. Пройдусь по керівниках цеху рашпілем, дам вказівки.

З цеху — у свій кабінет. Усіх, хто до мене на прийом, порозтикую: першого до головного інженера, другого — до заступника, третього — до економіста. А секретарці: «Сьогодні мене немає. Іду туди, до самого викликають». Сідаю у машину і — на риболовлю.

— А як же завод?

— Хе, завод! Народ діло знає, колеса крутить. А коли хтось щось не так — партком є, завком не дрімає. Я працював так, щоб про мене добра слава йшла. Усе інше — то справа інженерів.

Почнуть, приміром, стихати розмови про мій візит у цех, з'являюся у

їдальні. Стану у чергу разом з робітниками, пообідаю за одним столом, а потім завідуючого їдальнею на «кипим». Давай, мовляв, пояснення на очах у маси, чого в тебе не так, а отак. Привід для розмови завжди знайдеться. Муху помітив — і вже маєш предмет для виволочки.

— Іще, — вів далі Віктор, — на комсомольських зборах любив хоч раз на рік побувати. Виступити перед молоддю з промовою, похвалити її.

Палацу культури не забував. Показує там з лекцією якийсь раз — і досить. Заскакував часом і в гуртожиток. У одному побуду, накручу пружину комендантові, і опісля з півроку, по всіх гуртожитках коменданти дрижать.

Дивлюсь я на Віктора, слухаю і не розумію — жартує він чи й справді таке життя собі завів.

— От ти говорив: «Виступав з доповідями, з лекціями»...

— І був у курсі усіх новинок, — додав Віктор.

— Та коли ж писати ті лекції? Коли їх читати? У вихідні?

— Здурів, чи що? Для цього діла треба мати «Панаса».

— Кого?

— «Панаса» — чоловіка башковитого. Сидить він у кабінеті, читає періодику і про новини доповідає мені. Коли бачу, що діло перспективне, запрошую інженерів, ставлю перед ними завдання: «Вивчайте, впроваджуйте», — і на риболовлю. А через тиждень план лежить переді мною, ще й проект мого наказу про негайне впровадження його на заводі. За кілька днів мій «Панас» віддав фундаментальну статтю для газети. Виступив і всім директорам кирпи втер. Скажу тобі, мій «Панас», Лаврентій Львович, лекцію чи доповідь на будь-яку тему, для якої завгодно аудиторії нараз зварганить. Ох і башковитий, чортяка...

Помовчали. Віктор, певно, щось пригадав, усміхнувся, потім до мене:

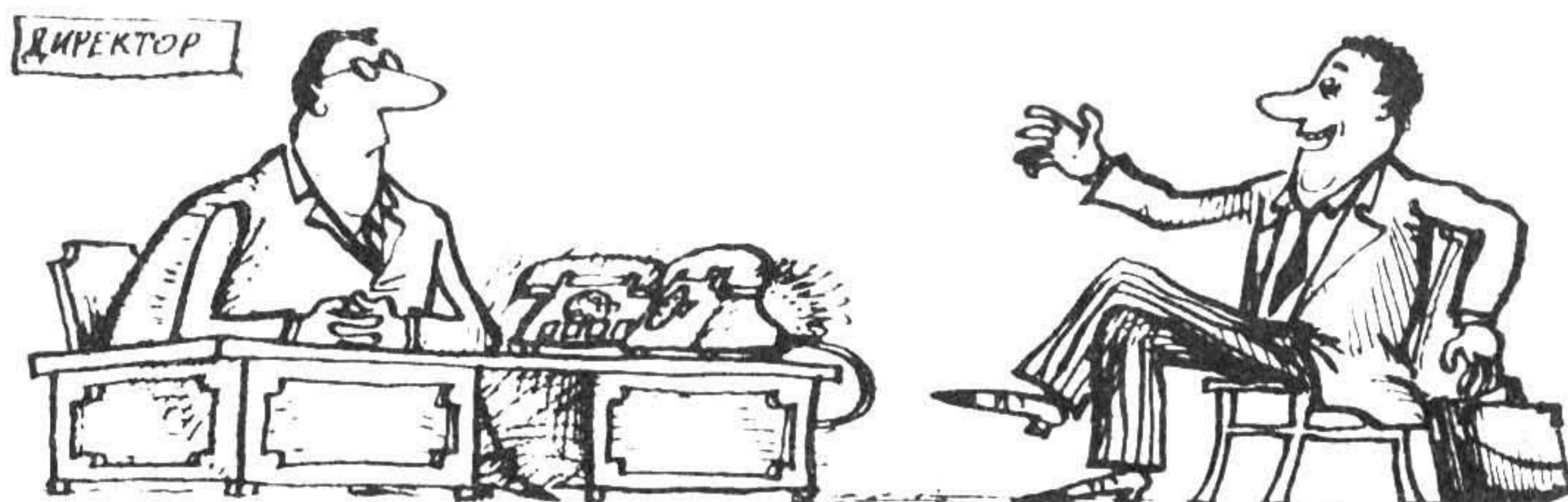
— Зрозумів, як треба в директорським кріслі сидіти?

— Зрозумів. А тільки як же при такій діловитості тебе розкусили?

— А отак. Зачіпка почалася з прохідної. Хотів потиснути руку одному робітникові, побажати ударної праці, а він мені: «Товаришу директор, пора б і вам уже чесно потрудитися, досить мильні бульбашки пускати»...

Сказав — і покотилось по заводу ним сказане. На додачу хтось здоровенну карикатуру на мене намалював і вивісив біля прохідної... А, та що говорити, — з досади махнув рукою. — Крапка. Оце іду на металургійний влаштуватися. Попрацюю рік-два майстром. У робітничому колі, одне слово, поварюсь, а там видно буде. Заїхав же привітати тебе з новою посадою, Вадиме, і сказати: свою ношу чесно сам неси, працюю на Знак якості, бо людей наших не проведеш. Розбираються, де робиться для ефекту, а де для ефективності!

Іван ГАЙДАЙ.

ХВИЛИНКУ... Не чіпайте мене. Та за кого ви мене вважаєте? Ви думаєте, перед вами якийсь там чоловік... Я — Пабло Салданья, комерсант. Ось вам моя візитна картка, познайдіться... Керуючий акціонерним товариством, живу на вулиці Іка, № 455. Компаньйоном у мене Сімон Баррига. Це він винний у всьому. Хай йому грець! Зараз я вам розповім усе. Та не чіпайте мене! Скільки вам можна казати...

Усе почалося о десятій ранку на розі моєї вулиці, в корчмі товстуна. Я зайшов туди, щоб дещо обміркувати. Знаєте, там краще думається. Збрела мені на думку одна ідея. Скажу вам правду, в кишені в мене було п'ятдесят солів. Жінка моя ніяк не хотіла давати їх мені. Та я їй наговорив сім мішків вовни, і вона повірила. Я так і сказав їй:

— Вірхініє, не я буду, коли сьогодні не знайду роботи.

То я вийшов шукати роботу. І не будь-яку. Ні, ні. Ви думаєте, така людина, як я, може згодитись на будь-що? Мені лише сорок п'ять років сповнилось, друже мій, а я вже півсвіту об'їздив. Знаю англійську мову, розбираюсь в механіці, можу господарювати, вмію робити титани для ванн. Ось чому я вийшов сьогодні на пошуки роботи, як виходив учора і всі інші дні протягом останніх п'яти місяців... Ви знаєте, що це таке шукати роботу? Ні, ні, сеньйоре, не спішіть читати оголошення в газетах. Там вам пропонують, як тому небожу — що нікому не гоже — то помічником шевця, то кравця. Щоб знайти ро-

Хуліо Рамон РІБЕЙРО,
перуанський письменник

ВИПРАВДАННЯ перед СЕРЖАНТОМ

ОПОВІДАННЯ

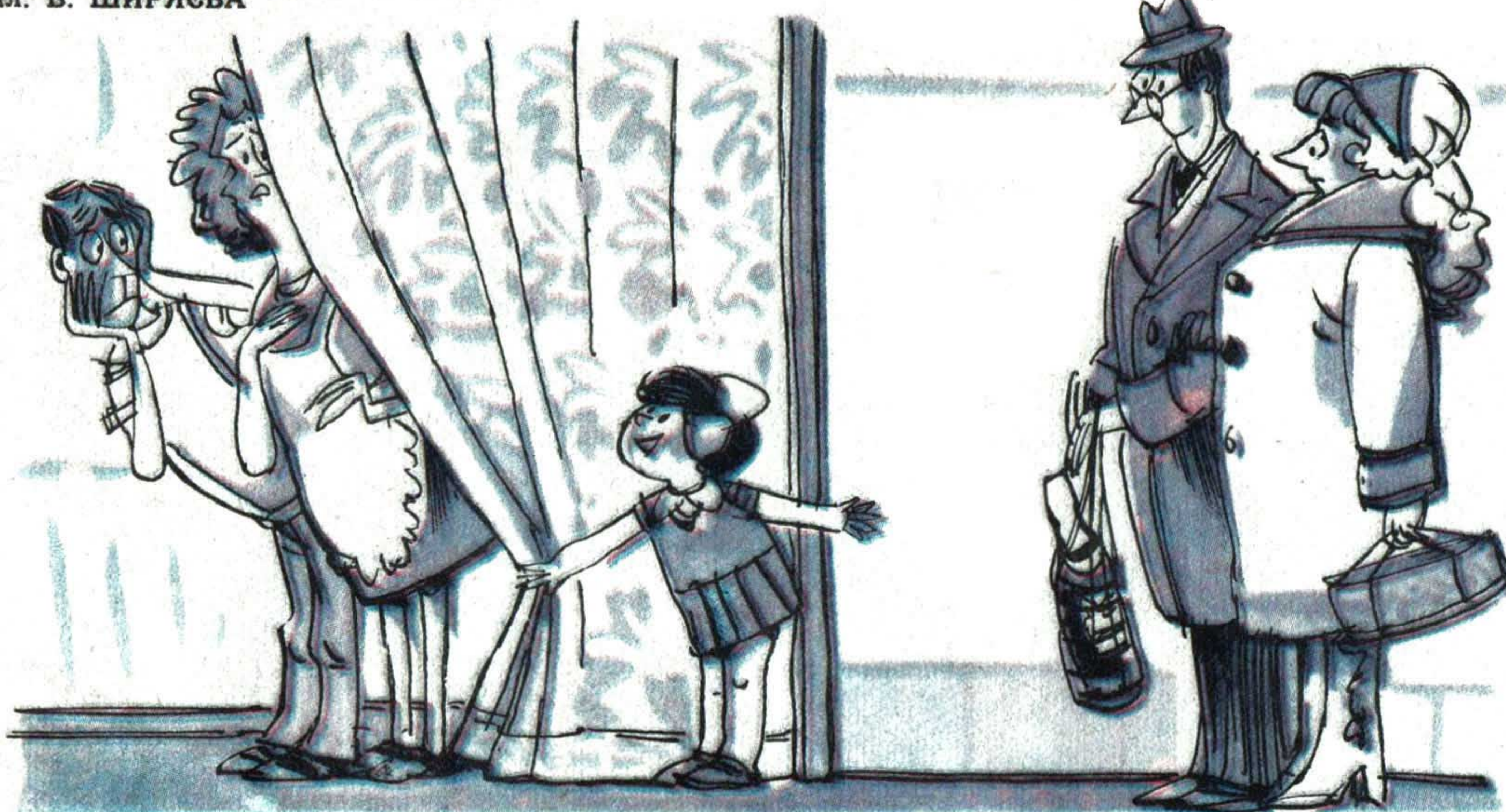
боту, треба довго пошвендіяти по місту. Вовка ноги годують... Треба не боятись підійти і на будівництво, не пропустити жодної записки на дверях будинків чи на воротах... Ось така моя система. І особливо ще треба мати добре розвинуте сьоме чуття. Інакше не знаєш, де тебе чекає успіх, а де невдача. Може, там, за рогом, твоє щастя... Але... Та чому ви регочете? Так, саме так і було! За рогом ми й здобалися з Сімоном Барригою. Це було на авеніді Ареналес, біля корчми «Лескано», там, де бутерброди продають...

Ви увяляєте собі? Двадцять років не бачились. А може, й тридцять, відтоді, як коледж закінчили. Отож міцні обійми, галаслива радість. І прямо в корчму. Тут, у корчмі, я намалював на

салфетці проект майбутньої контори. Ми дійшли твердого висновку, що нам не обійтись без одного мільйона солей. Звичайно, в даний момент ні він, ні я його не мали. Який же дурень носить таку суму в кишені! Коли людина сповнена ідей, планів і доброї волі, роздобути гроші — дурниці. І я сказав Сімону: «Коли сповнений ідей, нема нічого неможливого. Це наш головний капітал». Ви ще пересвідчитесь в цьому. Для початку Сімон пообіцяв залучити до здійснення наших задумів якогось знайомого йому відставного генерала. Отож, раз чхнути, і ми вже мали сто тисяч солів певних...

Я в свою чергу зобов'язався поговорити з аптекарем у моєму кварталі, бо він виграв минулого тижня в лотерею... Стривай. Дай мені руку,

Мал. В. ШИРЯЄВА

— Тату! Мамо! Виходьте!.. Ви не вгадали: вони не з порожніми руками прийшли, а з торгом!..

а то стільки людей, що ще загубимось. Одне слово, під кінець обіду уявно ми вже зібрали весь капітал. Ох, друже, нелегка ж це справа засновувати товариство! І ворогові не побажаю. Бракувало нам ще дві важливі речі: приміщення й дозволу муніципалітету. Втім розташуватись можна і в мене дома. Не резиденція, безумовно. Звичайна хатина на вулиці Іка, чотири кімнатки. Дружину з дітьми, а їх аж п'ятеро, загнав би в найдальшу кімнату. Світлицю перетворив би в кабінет, а з кухні, вікно якої виходить якраз на вулицю, зробив би виставочний зал. Сімон був просто зачарований... На той час ми вже вийшли з корчми. Пригадую тільки, що розраховувався я. Заплатив за обід і за чотири пляшки вина.

Потім Сімон запросив мене на чашку кави... до ресторану «Ель Патіо». За таксі розраховувався теж я. Сімон запропонував по чарці. Звідти подзвонив я своїй Вірхіні та й кажу: «Жінко, нарешті кінчилися мої митарства! Щойно з Сімоном Барригою заснували акціонерне товариство. Уже маємо мільйон солів. Не чекай на вечерю, бо Сімон запросив мене додому...»

Спершу по чашечці кави, а потім і по чарочці не забули. Так ми підійшли до делікатної справи: назви товариства. Не думайте, що так легко дати йому геніальну назву. Раніше я теж так вважав. Проте, коли зіткнувся з цим, виявилось, що всі славні імена вже розібрані... Спершу думали назвати «Ель Порвенір». Правда ж красиво звучить? Та скоро збагнули, що таке ім'я вже носить житловий квартал, кінотеатр, страхова компанія і навіть рисак на іподромі. Ой, і нелегка ж це справа! Та ви не штовхайте мене! Чого ви квапитеся, наче на весіллі? Де ми зараз? На вулиці Куско? Ага, після виноградну горілку ми розбавили кількома чарками м'ятної. На той час ми вже перейшли від організації діла до ретельного розподілу прибутків. Сімон ще казав: «Я куплю спортивну машину».

Я подумав відразу про власний котедж з садочком, електроплитою, холодильником і баром. Не забув і про школу для своїх дітей. Знаєте, три місяці тому їх вигнали з школи. Не мав чим за навчання заплатити. Втім, досить про це. Отож, хильнули ми ще кілька м'ятної. Сімон був дуже щедрий. Раптом мені спала на думку не проста ідея... Ви бачили там, біля ресторану «Ель Патіо», чоловік вправно робить візитки? Я подумав собі: «Дай я зроблю великий сюрприз для Сімона». І вийшов, щоб замовити сотню візитних карточок з назвою й адресою нашого товариства. Чудова думка, чи неправда? Я заплатив свої останні двадцять солів і попросив, щоб він якомога швидше приніс нам ті візитки до ресторану.

Та що це? Площа Франсіско Пісарро? Отож, значить, приніс чоловік візитки. Сімон взяв собі п'ятдесят і мені стільки ж дісталось. Викурили ми останню сигару, я й кажу йому: «У мене не лишилось жодного мідяка, але я хотів зробити тобі приємне». Тут Сімон піднявся і пішов подзвонити, щоб попередити дружину, що ми прийдемо на вечерю.

Я лишився один. А Сімон не повертався... Я чекав його десять, двадцять хвилин. У цей час до мене підійшов офіціант. О, свята дів! Сорок сім солів! «За що?» — здивувався я. Офіціант показав рахунок. Там було все чітко розписано. «Хвилинку. Я чекаю друга», — благально сказав я. Та він не повірив і покликав метрдотеля. Я показував йому наші візитні карточки, та вони не справили на нього ніякого враження. Тоді я запропонував йому стати членом мого акціонерного товариства, навіть пообіцяв лев'ячу долю прибутків. Та він, капосний, не клонував. А в цю мить ви, як з неба звалились. Пригадуєте? Ой, як же пощастило мені! З представником влади завжди можна знайти спільну мову. Ще б пак, людина ви освічена, не інакше, як офіцер. Я боготворю нашу владу. Спеціально ходжу на паради, щоб поаплодувати поліції. Без сумніву, ви мене розумієте. Гадаю, вже збагнули, з ким маєте справу, більше того — переконалися, що я не якась там кузька, а поважна персона. Га? Та що це? Куди ви мене привели? В поліцію? Та як ви смієте? Дайте мені вашу руку, а то... впаду. Ви за кого мене вважаєте? Ось вам мої візитні карточки. Я — Пабло Салданья! Засновник і керуючий акціонерним товариством. Сьогодні я нарешті відчув себе людиною. Розумієте, людиною!..

Переніс з іспанської
Михайло РОЙ.

м. Ліма, Перу.

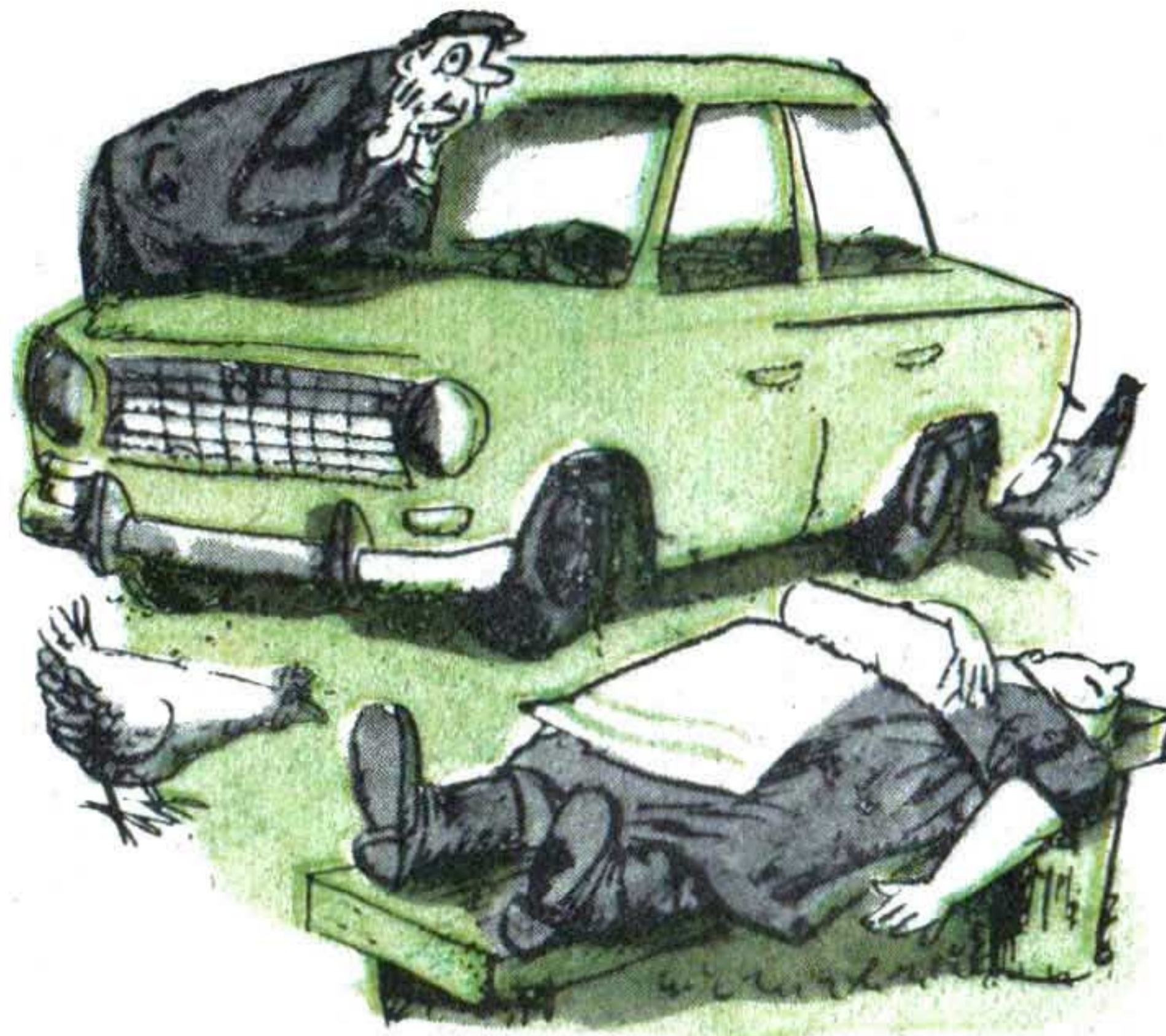
*«Ель Порвенір» — майбутнє (іспан.).

З Ялисоветою Карпівною ні інфаркту, ні передінфаркту не сталося (а думали ж!), а стряслося таке, що тепер лікарі називають «стрес». Як воно оте лихо причепилося до тітки Ялисовети треба, мабуть, розказати поступово й спочатку...

Поїхав, значиться, Ялисоветин чоловік, колгоспний столяр Кузьма Перепілка, у район по машину. Не по швейну чи пральну (такі машини вже були в них), а по «Жигулі! Поїхав раненько, щоб, звісне діло, скоренько й назад повернутися.

Поїхав Кузьма, а Ялисовета зосталася чекати. І чекала...

Що вже тільки не поробила Ялисовета Карпівна за ті довгі-предовгі години очікування: і подвір'я підмела, і вареників наварила, і смаженю з кроля приготувала, і перцівку з льоху витягла... А Кузьми нема та й нема!.. Бігала й на дорогу — виглядала, і молочаря вже про

та й усе, так ні ж, принесло на ту подію Ганну Москаленчиху!..

— Ой, людоньки! — закричала вона. — Та її ж інхварт ударив!..

І пішов лемент... Як почув це страшне слово Кузьма, як підхопить свою Ялисоветку на руки, та в «Жигулі», на задне сидіння, і запхнув. І хоч без номера, натиснув на газ і прямисінько в райцентрову лікарню.

...Три дні пролежала в лікарні Ялисовета Карпівна. Кажуть, і гіпнотизера спеціально для неї привозили з області літаком. Аж дві години підряд навіював той гіпнотизер Ялисоветі, що зелений колір — це найприємніший колір у світі і що зелена жаба — це найгарніша істота. І навіть таки!..

Привіз Кузьма свою Ялисоветку з діагнозом: стрес. Не посмів запитати лікаря, що воно таке — «стрес». Та й навіщо? І так зрозуміло. «Стрес — це таке, що сотрясає» — вирішив про

КОЛІР ТЕЖ ВАЖЛИВА ШТУКА

ГУМОРЕСКА

Кузьму питала, той щойно з райцентру повернувся, — не бачив!.. Нема!.. Кузьма як у воду впав!.. Та хоч би сам упав, думала Ялисовета Карпівна, а то ж з машиною; із «Жигулями»... А в думках же вона дуже вже до тих темнокоричневих «Жигулів» звикла. Еге ж, саме до темнокоричневих, як у сусідки Мелашки. Та й ще, по секрету скажемо, запланувала собі тітка Ялисовета мати власні шоферські права, щоб, значиться, абсолютно незалежно від Кузьми бути: чи на базар, чи в кіно, чи в обласний центр, чи на ланку — сама собі хвесь-увесь!..

А Кузьми нема та й нема!.. Чекала, чекала його тітка Ялисовета, аж задрімнула. І раптом уже в дворі: ту-ту!.. Вибігла, глянула — стоїть!.. Зелена!.. Спочатку в очах позеленіло, а потім почорніло. І як закричить не своїм голосом тітка Ялисовета:

— Зелена!.. А темнокоричнева де?

— На базі самі зелені, — байдуже махнув рукою Кузьма Демидович, ніби ніколи й не чув про жагучу Ялисоветину мрію.

— Та хіба ж ми найгірші поміж людей, що вони зелену тобі втелющили! — заголосила Ялисовета Карпівна. — Це ж такий колір, як у жаби!

Кузьма почухав потилицю, пильненько глипнув

кілька разів на свою рознервовану жіночку і таким вже лагідненьким голосочком промовив:

— Ялисоветонько, та годі тобі побиватися, на сонці вона вилиняє... Сідай краще — покатаю, хоч і без номера... Біжить, як по маслу вареник пливе...

Та марно старався...

А тим часом біля воріт уже товпилися сусіди. Дехто підходив ближче, аби власноручно помацати Кузьмину покупку. Всі були спокійні і навіть радісно настроєні — багатіємо ж, мовляв!..

Але голос Ялисовети, мов холоста пилорама, кресав усе довкола:

— Навіщо!.. Навіщо ти зелену взяв?!.. Темнокоричневу треба було брати!..

Потім Ялисовета Карпівна почала навіть кулаком об кулак біля самого Кузьминого носа товкти. А вже після цього щось таке з нею сталося, що гаразд і не опишеш... Вхопилася Ялисовета за те місце, де в людини серце знаходиться, і як стояла, так і гепнулася на лаву біля ганку...

І, може, на цьому справа й закінчилася б: дали б їй добрі люди водиці холодненької попити

себе Кузьма Демидович. А її ж і справді сотрясло, ой сотрясло!..

Що після гіпнозу Ялисовета Карпівна полюбила зелений колір, то це абсолютно точно. Бачили сусіди, як другого ж таки дня вранці вона підійшла до своєї зеленої машини і почала, ніби тільну корівку, гладити.

Баба Стаднючка, через три хати сусідка, з цього приводу таке з пам'яті своєї вишкребла: «Точнісінько, як і матінка її покійна... Чоловік її, Карпо ж таки, купив якось не тієї масті корову, так вона, Вівдя ж таки, мати її, як зняла бучу, довелось тому продавати... Ти чорну, — кричить, — купив, а я хотіла перісту, таку, як у Стаднючки, цебто в мене!.. Лець не вмерла з туги. Гіпнозами ж тоді не втихомирювали...»

Мо', й так... Але ж бабуся Стаднючка не врахувала при своїй критиці, що й колір до смаку — це теж важлива штука: чи на корові, чи на «Жигулях».

Звичайно, не варто було сотрясатися в «стресі» нашій добрій і милій Ялисоветі Карпівні, бо все-таки гарну машину придбав для сім'ї Кузьма Демидович. І, правду кажучи, колір навіть кращий, ніж у сусідки Мелашки!..

Яків СЕРБИН.

ПОМІЧНИК...

Чоловік сидить у кріслі,
Смалить сигарету
І читає неквапливо
Свіженьку газету.
Ну, а жіночка тим часом
В хаті прибирає:
Двері, вікна та все інше
Мие, протирає...
Потім каже чоловіку:

— Підійми-но ногу!
Бо не можу біля крісла
Витерти підлогу.
— Без моєї допомоги, —
Кинув той сердито, —
Ти сама не можеш навіть
Підлоги помити!...

Валерій ОЛЕВСЬКИЙ.

СЛОВНИЧОК-ЖАРТІВНИЧОК

Авторитет — колектив авторів.

Датчик — той, хто дає хабара.

Дерюга — спекулянт.

Дублер — спеціаліст по дубленню шкір.

Золотник — ювелір.

Казан — базіна.

Кар'єрист — працівник кар'єру.

Комірник — любитель «залити за комір».

Ошийник — горлохвват.

Пробачення — недогляд.

Протекторат — дільниця на шинному заводі.

Храповик — соня.

Леонід ЗАБАРА.

с. Тур'я
Краснопільського району
Сумської області.

Без слів.

НАШІ ВИДАТНІ ОДНОПЕРЧАНИ

Олександр Козюренко

О. Г. КОЗЮРЕНКО.
Дружній шарж
В. ГЛИВЕНКА

Олександр Григорович Козюренко (1892 — 1959 рр.) був одним із ветеранів «Перця». Матінка-природа наділила його яскравим талантом і великим почуттям гумору. Це був справжній солдат ідеологічного фронту з гострим класовим зором.

Майже сорок років життя віддав він нелегкому, бойовому і популярному в народі мистецтву карикатури. Коли б зібрати усе, що зроблено за довгі роки О. Г. Козюренко, це був би яскравий літопис боротьби нашого народу з його зовнішніми і внутрішніми ворогами.

Уже в 20-х роках читачам українських газет і журналів полюбилися по-народному мудрі,

гострі і смішні карикатури О. Козюренко на імперіалістичних хижаків, на українських буржуазних націоналістів, на спекулянтів, куркулів, бюрократів, міщан та інших виповзнів з темних щілин старого світу. Його сатиричні плакати, його карикатури на Чемберлена, Муссоліні, Керзона, Гітлера, Керенського, на білогвардійських верховодів, на Петлюру по праву займають чільне місце в радянській сатиричній графіці.

З року в рік мужнів талант Олександра Григоровича. За що б не брався митець — чи то за карикатуру на безгосподарника, чи на дармоїда, — він робив усе талановито і дохідливо.

У роки Вітчизняної війни Олександр Григорович створив великий цикл невмирущих сатиричних робіт, спрямованих проти гітлерії, які розповсюджувались на фронті і в глибокому тилу, які кликали народних месників на боротьбу проти гітлерівських загарбників.

У післявоєнні роки О. Г. Козюренко був членом редакційної колегії і завідувачим художнім відділом журналу «Перець». Журналові, його художньому оформленню він віддавав усю свою майстерність і вміння.

Нелегка це була робота, але художник якось умудрявся викривати час для роботи над власними малюнками. Вони були справжньою окрасою «Перця».

За великі заслуги в розвитку української сатиричної графіки О. Г. Козюренко, першому з українських карикатуристів, було присвоєно почесне звання Заслуженого діяча мистецтва УРСР.

Олександр Григорович Козюренко був глибоконародним художником. Він був, якщо можна так висловитись, Остапом Вишнею в українській сатиричній графіці.

Сьогодні «Перець» вміщує добірку малюнків О. Козюренка — нашого незабутнього одноперчанина.

ПАПЛЮЖНИК...

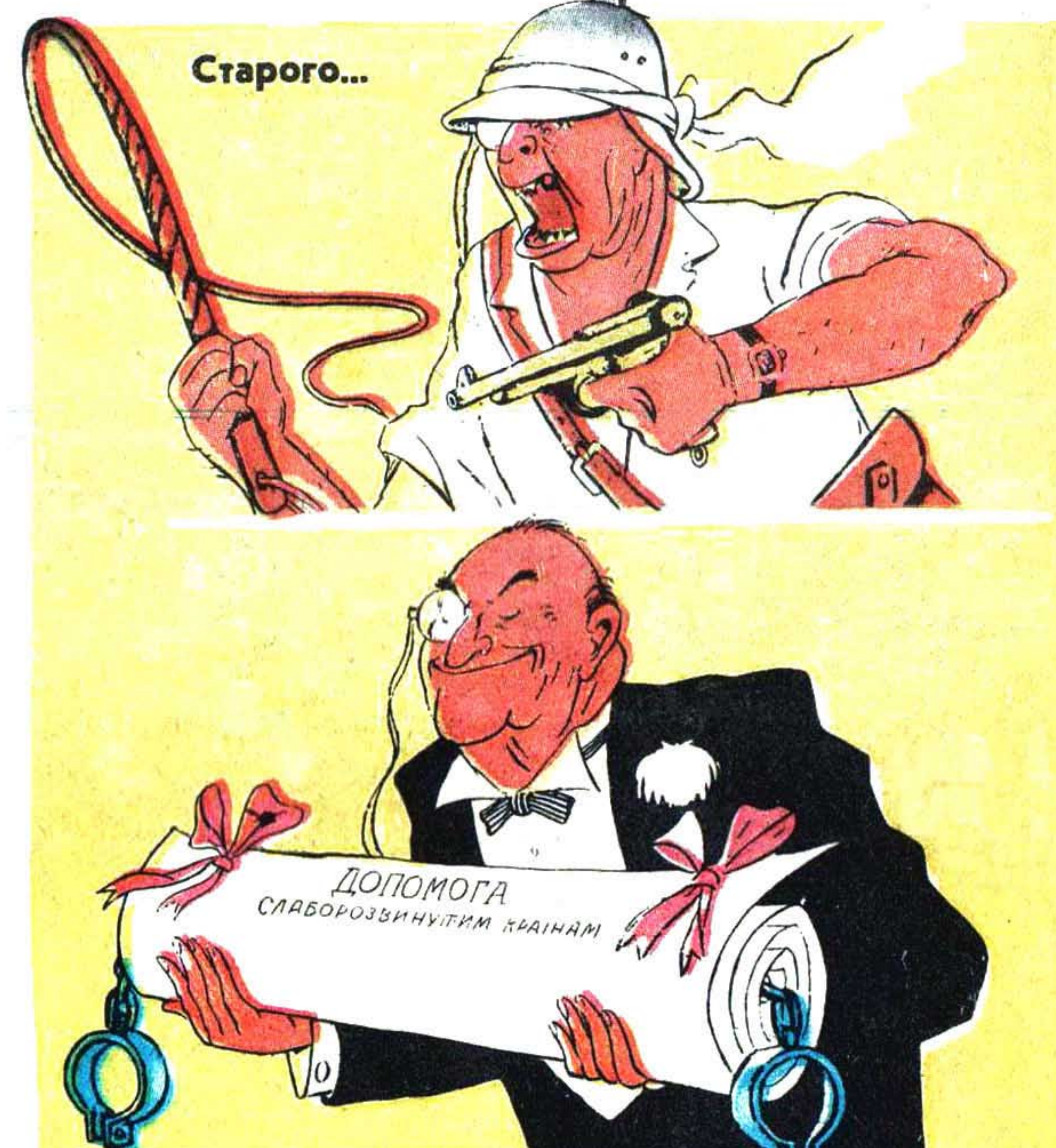
...і його бочка зору.

Гітлерівсько-бандерівські близнюки.

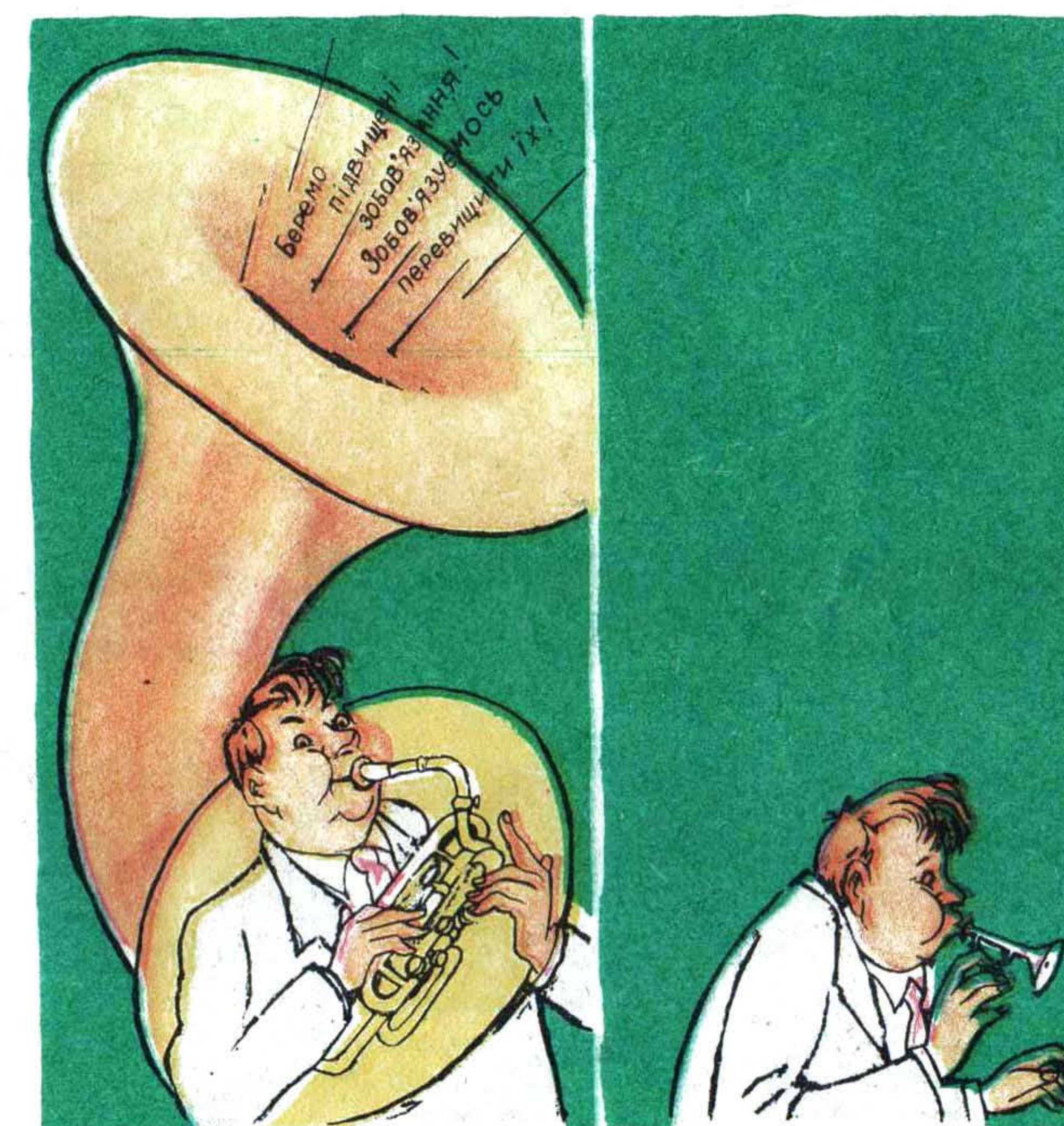
Дійна корова жовтої преси.

...і новомодного.

Синок і пасинок.

Коли брав зовов'язання...

...і коли доповідав про їхнє виконання.

У КОНСТРУКТОРСЬКОМУ БЮРО ПЕРЦЯ

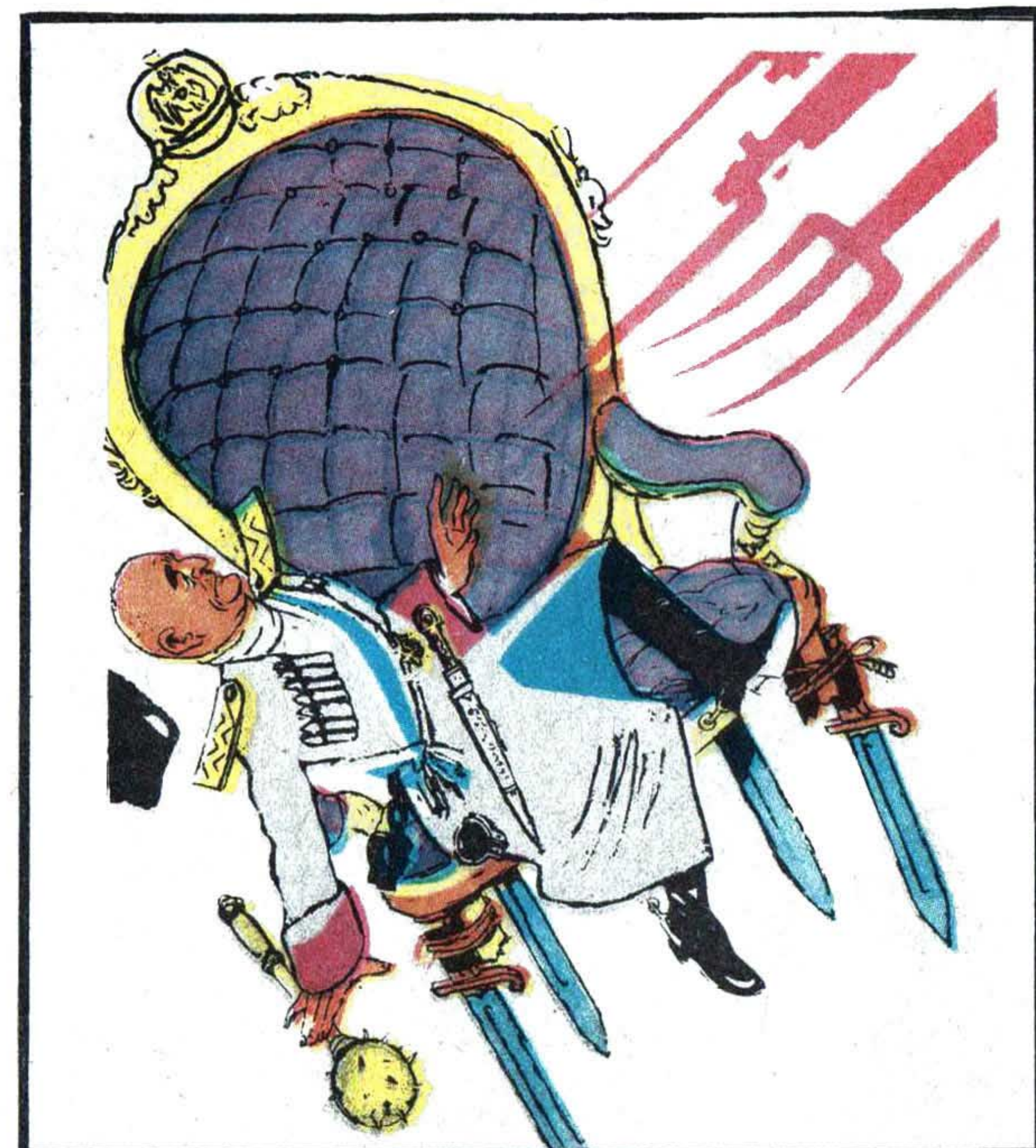
Типовий проєкт найпростішого витверзника для сільської місцевості.

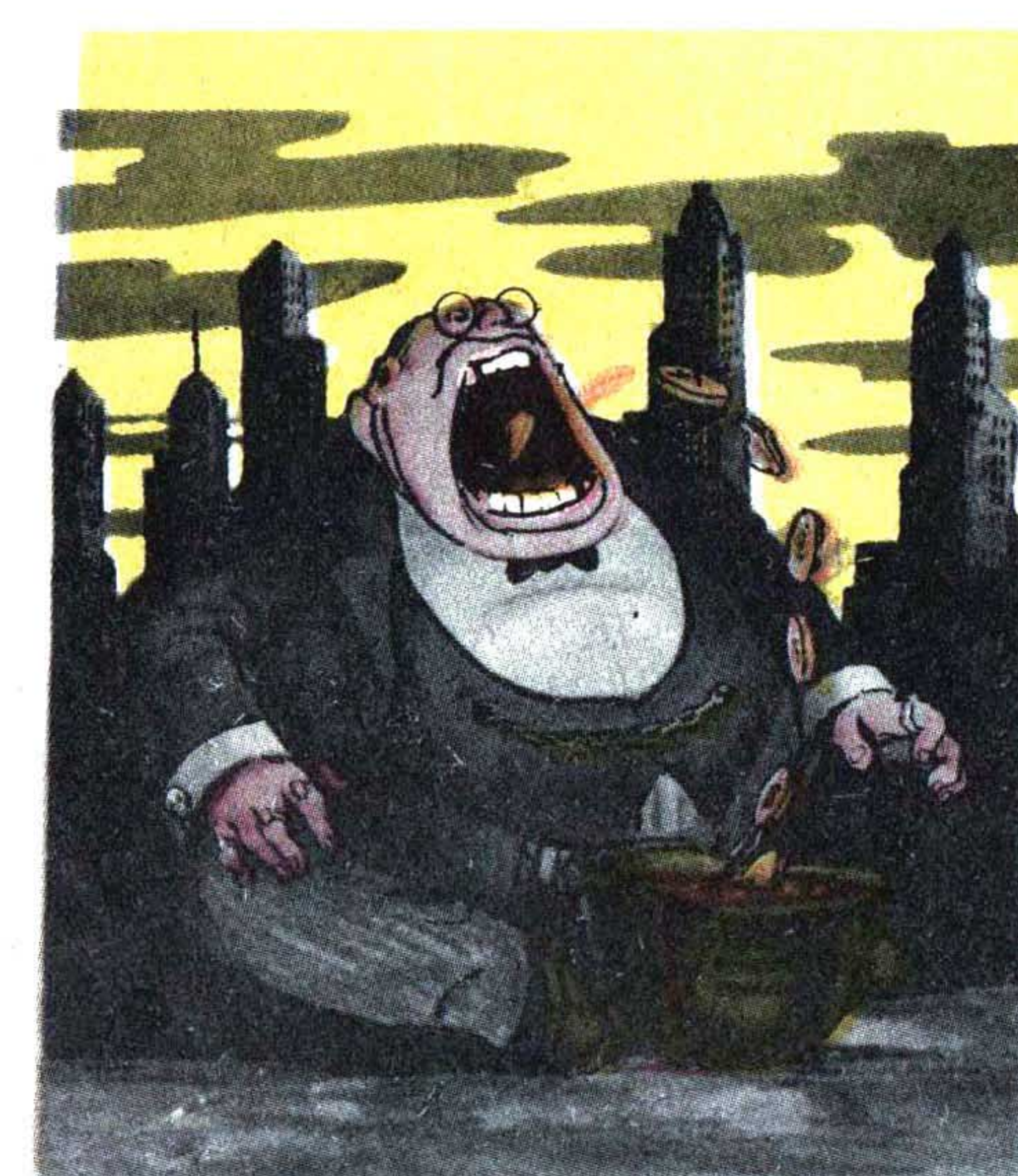
Бандерівський триденний прем'єр самостійної українсько-гітлерівської держави — пан Стецько.

В облозі.

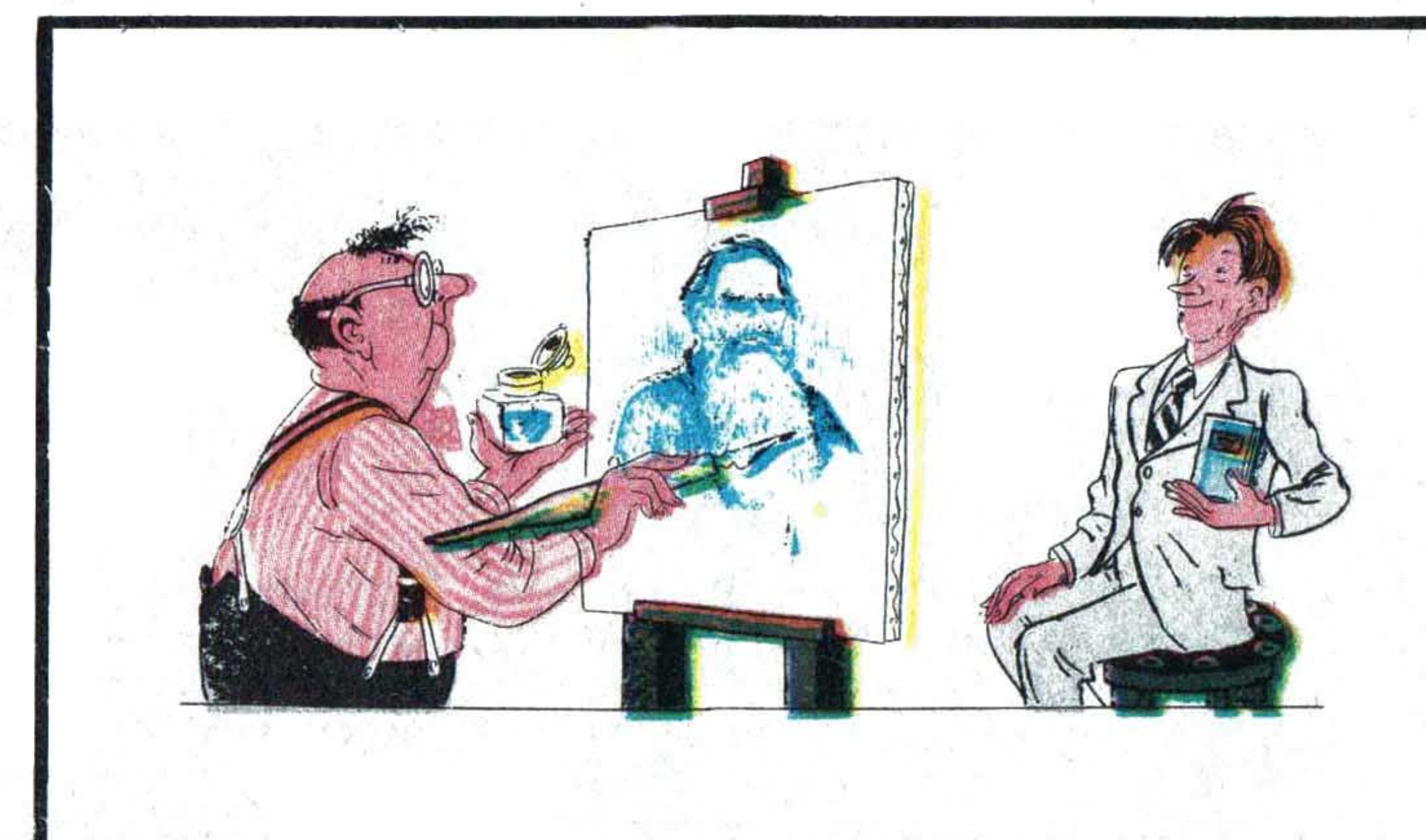

Гетьман СКОРОпадський.

Пациук з'їв і знову роззявив рота, і вареник... помандрував за першим. А його тільки й роботи було, що жувати та ковтати.

М. Гоголь. «Ніч перед різдвом».

Так інколи створюються літературні портрети.

Портрет зарозумілого.

ПЛЕМІННИКА

Воно лише так мовиться: любиш кататися — люби й саночки возити. А насправді, кататися люблять усі, а от саночки возити — навіть не кожний десятий. Щодо мене, то я таких і зовсім не зустрічав. І не те, що серед пересічних громадян, а навіть і серед завзятих туристів. І не те, що саночки возити, а навіть лижі. З гори на лижах стрімголов летіти — будь ласка! А з лижми нагору пертись — обійдіть взимку всі Карпати, таких ентузіастів мало здибаєте. Туристи-лижники воліють тепер добиратись на вершини підвісною канатною дорогою, яку вони любовно називають «канаткою».

Вимовте при туристів слово «канатка» — і побачите, як розпливється в щасливій усмішці його обличчя. «Канатка» для туриста звучить так, як для стародавнього поета Петрарки ім'я коханої Лаури, як для меломана — прелюд Рахманінова, як для француза-гурмана — жаб'ячі ніжки в соусі.

На цей ліричний відступ мене, як не дивно, спонукав досить прозаїчний лист Івана Васильовича Мельничка, мешканця гірського села Подобовця, біля якого, пише автор, вже майже четвертий рік будують, та ніяк не можуть завершити підвісної канатно-буксиральної дороги.

...І от ми стоїмо біля підніжжя Гукливіського перевалу, де й будується згадана «канатка». Тягнуться вгору портали з підвішеними каретками, підвозять щебінку, цемент, через нестачу якого переважно загальмувалось будівництво. Голова Закарпатської обласної ради по туризму та екскурсіях запевняє, що до початку зимового сезону дорога працюватиме. При цім він сумно хитає головою:

— Так, цій «канатці» справді не поталанило. Ще в 1972 році ми закупили тринадцять таких доріг, тринадцять з яких тоді ж було змонтовано. А от ця, найдовша, на один кілометр з гаком, виявилась невезучою. Мали її спочатку будувати

в іншому місці, а потім, на прохання спортсменів, вирішили встановити тут. Та поки зробили новий проект, настав 1973 рік. А в сімдесят третьому в нас своєї будівельної організації не було...

— Стривайте, Юрію Васильовичу! — зупинив я співбесідника. — Як то так, не було?!

І нагадав, що свого часу «Перець» (у номері 15 за 1969 рік), міркуючи про проблеми закарпатського туризму, порушував, зокрема, питання про необхідність створення спеціалізованої будівельної організації при обласній раді по туризму. І тоді ж редакцію повідомили, що таку організацію наче створено.

— Усе правильно! — ствердив Ю. В. Жмайло. — Ви порушили питання, ми створили будуправління. Але... Тільки ви, ради бога, не смійтесь!

Я пообіцяв не сміятись. І мимохіть виконав обіцянку. Бо те, що почув, сміху аж ніяк не викликало.

Виявляється, справді на початку минулої п'ятиріччя при обласній раді по туризму було організовано будівельне управління, силами якого вже за перші роки було зведено турбазу в с. Ждєнієві, корпус Ужгородської турбази в с. Кострині, кілька їдалень, уже згадувані тринадцять канатних доріг і ще дещо. Досить сказати, що в 1972 році молоде управління виконало будівельно-монтажних робіт на 1,7 млн. крб. Відчувалось, що при такому зав'язанні воно може далеко піти.

Та не пішло. Перспективне будуправління потрапило під реорганізацію. Рішенням ВЦРПС воно було об'єднано з будівельним управлінням Ради по курортах, перетворено в ПМК та підпорядковано республіканському об'єднанню «Укркурортрембуд». З цього приводу я знічев'я почув: «Бува, краще потрапити під трамвай, ніж під реорганізацію». Я здогадався, що це жарт. Причому сумний. Але й в сумному, виявляється, також немала доля правди.

Реорганізатори, звичайно, мали найкращі наміри, гадаючи, що об'єднана організація буде матеріально міцнішою, технічно могутнішою та будуватиме як санаторії, так і турбази а) ефективніше, б) швидше, в) на вищому рівні. Але жива практика чомусь не виправдала райдужних теоретичних надій. Новостворена ПМК щороку виконує будівельно-монтажні роботи лише на півтора мільйона карбованців, тобто вдвоє менше, ніж до об'єднання робили два окремих управління, і навіть, як бачимо, менше, ніж виконувало одне туристське будівельне управління.

Це до питання про ефективність.

Я не мав наміру вивчати численні об'єктивні причини цього пасажу, які, вочевидь, знайдуться. Важливий результат. Який виявився особливо прикритим саме для туристської фірми, яка опинилась в ролі племінника. А племінник, відомо, має завжди сподіватись на прихильність доброго дядечка. Але ж і дядечка також слід розуміти: яким би добрим він не був, а все ж насамперед турбується про власного синочка, а вже потім про племінника. Тобто, про племінника він теж, звичайно, турбується, але коли для цього є вільний час та вільні ресурси. Але й те й інше в наш час — речі дефіцитні. І тому майже чи не єдиний об'єкт туризму, що його взялась зводити ПМК, — турбаза в Хусті — пересувна механізована колона буде вже четвертий рік, і є серйозні сумніви в тому, чи базу завершать і цього року, хоч вона й має почесне звання пускового об'єкта.

Це до другого питання — про швидкість будівництва.

А тепер щодо високого рівня. Для турбаз це має неабияке значення, бо їх у Карпатах переважно будують високо в горах. А кажуть же мудрагелі, що розумний на гору не піде, розумний гору обійде. Виходячи з цього, курортне ПМК, якщо вже й береться будувати дещо для туристів, то, звичайно, воліє обирати об'єкти, де легше, тобто на долі. Через те, до речі, й «канатку» на Гукливіському перевалі довелося будувати горезвісним господарським способом.

Мабуть, зважаючи на відсутність тут спеціальної будівельної організації, Центральна та Республіканська ради по туризму не запланували на десяту п'ятирічку будівництва на Закарпатті жодної турбази. А чимало діючих нині турбаз розташовано в непристосованих приміщеннях, збудованих, як тут кажуть, ще «за франца-йоски». Ця історична обставина спричинилась до того, що відповідні інспекції систематично порушують питання про закриття цих старих приміщень як непридатних. Так є вже акти на закриття ряду корпусів на 760 місць. І якщо цього року закарпатські турбази могли водночас прийняти 4360 туристів, то в наступному році, виходить, місць залишиться менше чотирьох тисяч. (У 1969 році було 3500. Отакий ріст за сім років).

Щоправда, є і більш весела арифметика, яка свідчить про те, що загальна кількість туристів, які ідуть, ідуть та летять у цей благословенний край, з року в рік зростає. У минулому році кількість їх (лише обслужених так чи інакше закарпатською туристською організацією) перевищила за мільйон. Цього року буде ще більше. І далі, схоже, їх число зростатиме. Цьому запорукою, насамперед, самі чудовокрасиві Карпати. І нарешті, конкретно запорукою цього є й те, що Центральна та Українська ради по туризму та екскурсіях, попри все, з року в рік систематично збільшують Закарпатській раді плани обслуговування туристів.

І правильно роблять, що збільшують.

От якби тільки цим не обмежувались...

О. КРУКОВЕЦЬ,
спец. кор. Перця.

Закарпаття.

ЧОМУ СОВИ ПОЛЮЮТЬ УНОЧІ

БАЙКА В ПРОЗІ

Завидна сови бачать кепсько, сонце їм вадить. Тому вдень, коли у пташиному світі грай і метушня, вони куняють десь по найглухіших нетрях самотою і вибираються звідти тільки поночі, щоб раптовою пазуристою тінню власти на заклопотану мишу чи на пташку-бідолашку, що ворухнеться між листям. Бо сови — то не орли й не соколи, полювати навикли лиш у пільмі.

Так було, так є.

Але трапляється й серед птахів усякого. Тож якійсь Сові нараз вияснило перед очима. «Еге, — зміркувала вона, — заживу нарешті і я не гірше за інших! По здобич літатиму тепер зранку, як орли й соколи, а ввечері буду моститися на заслужений відпочинок».

Сонце вже освітло землю, коли Сова вперше за новим графіком

вилетіла на лови. Там, унизу, їй було добре видно все, що могло стати здобичю. Онде миша виткнулася з нірки, пробіг полем товстенький хом'ячок, пташка гойдається на стеблінці. Смакота!.. Але дарма кидалася розбійниця з високості, розчепіривши пазури. Бачила Сова — бачили й Сову. Аби ж заскочити кого на видноті, не мала вона ні орлиної сили, ні спритності сокола. Так і нікала в порожні, допоки вже присмерком розговілася якимсь необережним створінням.

Більше Сові не кортіло полювати вдень. Бо того вечора, зголоділо запахуючись свіжиною, вона збагнула: важливо зрештою не те, що ти бачиш, а що можеш ухопити.

Олександр ЛУК'ЯНЕНКО.

м. Київ.

— Боже, який гарний хлопець!..

ЛЕГШЕ НЕ БУДЕ...

Розізлилася дружина
Й лементує на Іллю:
— Я із тебе, вражий сину,
Зараз двох таких зроблю!
— Схаменіться ж ви, Палажко,—
Ій гукнув сусід Хома.—
Із одним і то вам важко,
Як же буде із двома?!

Любов ГНІДЕЦЬ.

с. Тишківка
Добровеличківського району
Кіровоградської області.

РОЗСУПОНИЛАСЬ

У Марусі чорні брови
Й губи червоненькі,
Та не ходить до корови —
Доїть сама ненька.
У Марусі сукня «міні»
Й туфлі закордонні,
А годує мама свині,—
Бо ледача доня.
У Марусі руки білі
Й пальчики тоненькі,
Мести хату не навчилася —
Мете сама ненька.
А як сяде біля столу
Та гукне: «Мамашо! —
Борщик ваш я вже впрола —
подавайте кашу!»,
То матуся з ніг зіб'ється,
Догодить щоб доні...

Так воно завжди ведеться,
Де слабка супоня.

Г. КУЧЕРЕНКО.

м. Бориспіль.

АФОРИЗМИ

● Найтяжче боротися з самим собою.

ІРОНІЗМИ

● Гальмо стримує рух, але й без нього далеко не поїдеш.

● Справжня любов — як магніт: має два полюси.

ПАРАДОКСИ

Михайло ХИЖКО.

● Амеби воліють не ділитися (одна з одною) думками про смисл буття.

● Державі учений дурень не по кишені.

● Не один філософ заслужив право на життя в історії, загинувши під руйнами власної філософської системи.

● Немає фактів? Не біда! Були б умовиводи.

● Не заперечуй духові заперечення!

● Хто-хто, а задні думки легко знаходять своє місце в житті.

Леонід НЕФЕДЬЄВ.

ВІДДЯЧИВ

УСМІШКА

— Давно немає автобуса до Веприка? Вам в інший бік? Мені теж. Просто так запитав. Бачу, сидить засмучена людина, дай, думаю, побалакаю. Може, якимось розраю. Кажете, був би і я засмучений, якби на мене мій же таки знайомий написав анонімку? Даремно ото переживаєте. Я думав, що у вас справді лихо, а ви через якусь дрібницю не випускаєте з рота цигарки. Збоку, кажете, добре радити, а от якої б я заспівав, якби опинився у вашій шкурі? А ніякої, бо й на мене «приятель» написав, а я нівроку собі. Навіть трохи поправився. Спочатку теж сушив себе всякими думками, а потім, що б ви думали, зробив? От і не вгадали. І не перестривав нікого, і нікуди не писав. Вирішив за зло добром віддячити. Не поспішайте перечити, краще ось послушайте. Пішов я, значить, в один магазин до знайомих. Є в мене, — кажу, — дорогий приятель. Такий-то й такий, значить. Дуже мені хочеться порадувати його. Тож, якщо надійде щось цікавеньке для жінок — дайте знати його дружині Варварі Мусіївні.

Спасибі знайомим — не відмовили. Через тиждень Варвара Мусіївна вже ходила в елегантному пальті. Ще через кілька днів — у чудових чобітках.

Стріну Варвару Мусіївну й сиплю компліменти:

— Ой, як усе вам до лица. От би ще брошечку з коштовними камінчиками приколотити, було б узагалі дуже оригінально...

А оце вчора зустрів і «приятеля». Схуд. Посірів. У заштопаних штанах кудись поспішає.

«Як справи?» — питаю. «Нема коли розповідати, — кинув на ходу. — Вдень на роботі кручусь, а вночі бігаю на станцію. Розвантажую вагони...»

Думаю собі: «Все йде, як по маслу — он привезли гарні шуби й хухові шапочки. Так що довго тобі, голубчику, ще доведеться бігати...»

Бачу, й ви повеселішали. От і добре. Основне — знайти «приятелів» роботу, щоб йому дурне не лізло в голову. Отже, не журіться. Бувайте на цьому здорові, бо он мій автобус підійшов.

Борис ПОЛІЩУК.

м. Київ.

— А чого це ви порожню коляску гойдаєте?
— Тренуюсь.

Мал. А. ВАСИЛЕНКА

ВЖЕ ПОТУРБУВАЛАСЯ

— Мабуть, треба частіше поливати квіти, щось вони у нас аж пожовкли, — бідкається мати, витираючи підвіконня.

— Не турбуйтеся, мамо, — зачувши це, говорить п'ятирічна Оленка. — Я їх ось уже два дні поливаю гарячою водою, щоб не простудились, бо вони ж біля вікна стоять.

Віктор ТАРАСЕНКО.

ЩО ЗАЛИШИТЬСЯ

— Скільки буде: від п'яти відняти п'ять? — спитав батько малого Славка.

— П'ять, — відповів син.

— Чому п'ять? Ось дивись. У тебе на руці п'ять пальців. — Батько загнув Славкові великий палець і сказав: — Значить, оце ми відняли один. А тепер отак віднімемо другий, третій, четвертий і п'ятий. Що залишилося?

— Кулак! — радісно вигукнув Славко.

І. МАКСИМ'ЯК.

ЧЕРГОВА

— Чому у крейді рукавички? — Спитала мама у Марічки.
— А я сьогодні чергувала і ними дошку витирала.

ЗАГАДКА ПЕРЧЕНЯТКА

— Тук-тук-тук! Тук-тук-тук!
Сів телеграфіст на бук.
Із самісінького ранку
Він вистукує «морзянку»,
Аж дрижить зелений лист.
Хто він, цей телеграфіст?

(г е л ь і)

Борис ТРОФИМЧУК.

ТАКСІ

Кіт Воркіт не знає страху:
Верхи сів на черепаху.
Хвіст підняв угору — глянь,
Іде повагом вусань.

І дивуються усі:
Іде котик на таксі!

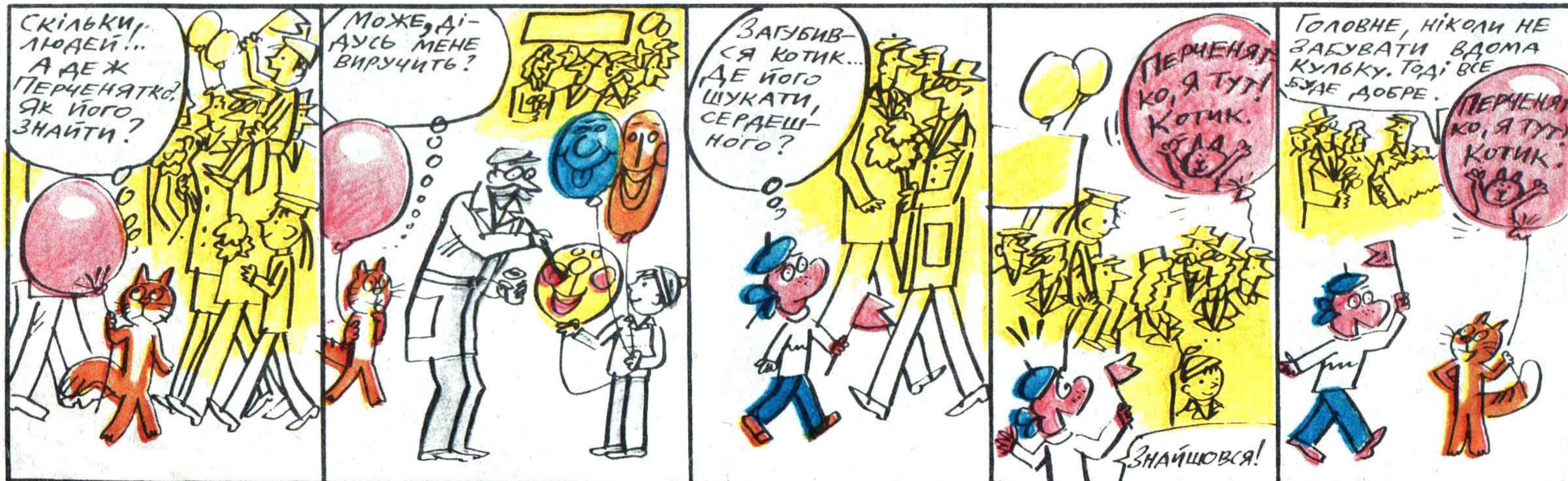
Дмитро СОЛОДКИЙ.

ВЕЛИКИЙ ЧИ МАЛЕНЬКИЙ?

Не знає жирафик Жовтенький,
Великий він
А чи маленький.
Здається, великий,
Бо вище
Немає нікого
Від нього.
Здається, маленький,
Бо він ще —
Дитина,
Хоча й височенька.
Маленький великий жирафик,
Жирафик великий маленький
Всім заздрить,
Бо навіть журавлик
І навіть папуги зелені,
І друг його — слоник —
Всі знають,
Великі вони
Чи маленькі.
— Який я? — питає жирафик,
Питає малих і дорослих,
Питає,
Питає,
Бо й досі,
Великий він
А чи маленький,
Не знає жирафик
Жовтенький.

Володимир КУХАЛАШВІЛІ.

Мал. А. ВАСИЛЕНКА

Компетентна

комісія,

або

як народжуються скарги

Скарг було б менше. І набагато. грошей було б більше. Принаймні, зекономлених на відрядженнях. Часу теж. Робочого. Якби до тих скарг усі, хто з ними справу має, ставилися по-людському. Вникали в їх суть.

Коли ж ні. От і трапляється, що одна скарга породжує циклон. З дрібниці інколи здіймається ціла паперова шура-бура. А розберешся, — виявляється, справу можна було б вирішити на місці. Не термосити районних, обласних та й республіканських інстанцій...

У селі Першотравневого, що недалеко від славного і древнього міста Луцька, є ставок. У цьому ставку свого часу була риба. Тепер нема — взимку під льодом задихнулася. Належить той ставок місцевому бурякорадгоспові Гнідавського цукрокомбінату.

Першу скрипку у тому бурякорадгоспі грає головний агроном О. П. Горошко. Так от цей ставок, як запевняє нас О. П. Горошко, не на балансі. І доля отієї риби його мало цікавить — його за рибу не б'ють, не лають і доганами не допікають. Ні за живу, ні за мертву.

Про усе це й написав місцевий житель голові Волинського облвиконкому т. Свінцицькому. Товариш Свінцицький, певна річ, зреагував. І так, як слід — призначив комісію, яка б виїхала на місце і розібралася по суті. По-діловому.

До складу комісії ввійшли: старший інспектор обласної інспекції охорони природи Й. Я. Романюк, Хтис обг держрибінспекції В. С. Васильєва, працівник редакції обласної газети «Радянська Волинь» А. М. Якубюк.

Солідна комісія. Компетентна, як згодом назвуть її у відписці.

Така комісія, здавалося б, могла розібратися не тільки в тому, чому і скільки у ставку тієї риби загинуло, а навіть і в тому, де у Першотравневого раки зимують.

Коли ж... А втім, давайте по порядку. Приїхала комісія, як кажуть, на місце. Походила навколо ставка. Подивилася на срібну луску, що від колишньої риби залишилася, поглянула на колії від коліс возів, на яких ту рибу три дні у силосні ями вивозили, і відвернулася.

— Щось тут дуже вогко і сиро... — промовив один із членів компетентної комісії.

— Та й душок неприємний від риби, — додав другий член комісії.

— А цій рибі років шість-сім, — промовив перший член компетентної комісії, перевертаючи черевиком коропа завбільшки з підсвинка.

— Все ясно, — дійшов висновку другий член компетентної комісії. — Риба загинула. Ми їй уже нічим не допоможемо. Поїхали.

І поїхали, звідки приїхали. Скільки тієї риби пропало — не поцікавилися. По слідах возів до силосних траншей пройти полінувалися. З людьми, які вивозили ту рибу, не поговорили. Документів, у яких зазначено, що вивозили не рибу,

а соломі, не підняли. Ніяких актів чи протоколів не склали. З автором листа не зустрілися. Навіть не поцікавилися чи він отой лист писав, чи ні.

— П'яничка, — охарактеризували його в конторі радгоспу. Цього для компетентної комісії було достатньо. Комісія виїхала із села. Облвиконкомові повідомила, що факти, викладені в листі...

не підтвердилися. Волинський облвиконком, у свою чергу, сповістив про це (поштою) авторові листа.

— Як не підтвердилися?! — здивувався той. — Три дні рибу возами вивозили, усе село бачило... А вони мені... «Не підтвердилося!» Що ж, я брехню написав? Чого ж мене за неї не притягають до відповідальності, — листовно скаржиться він уже нам.

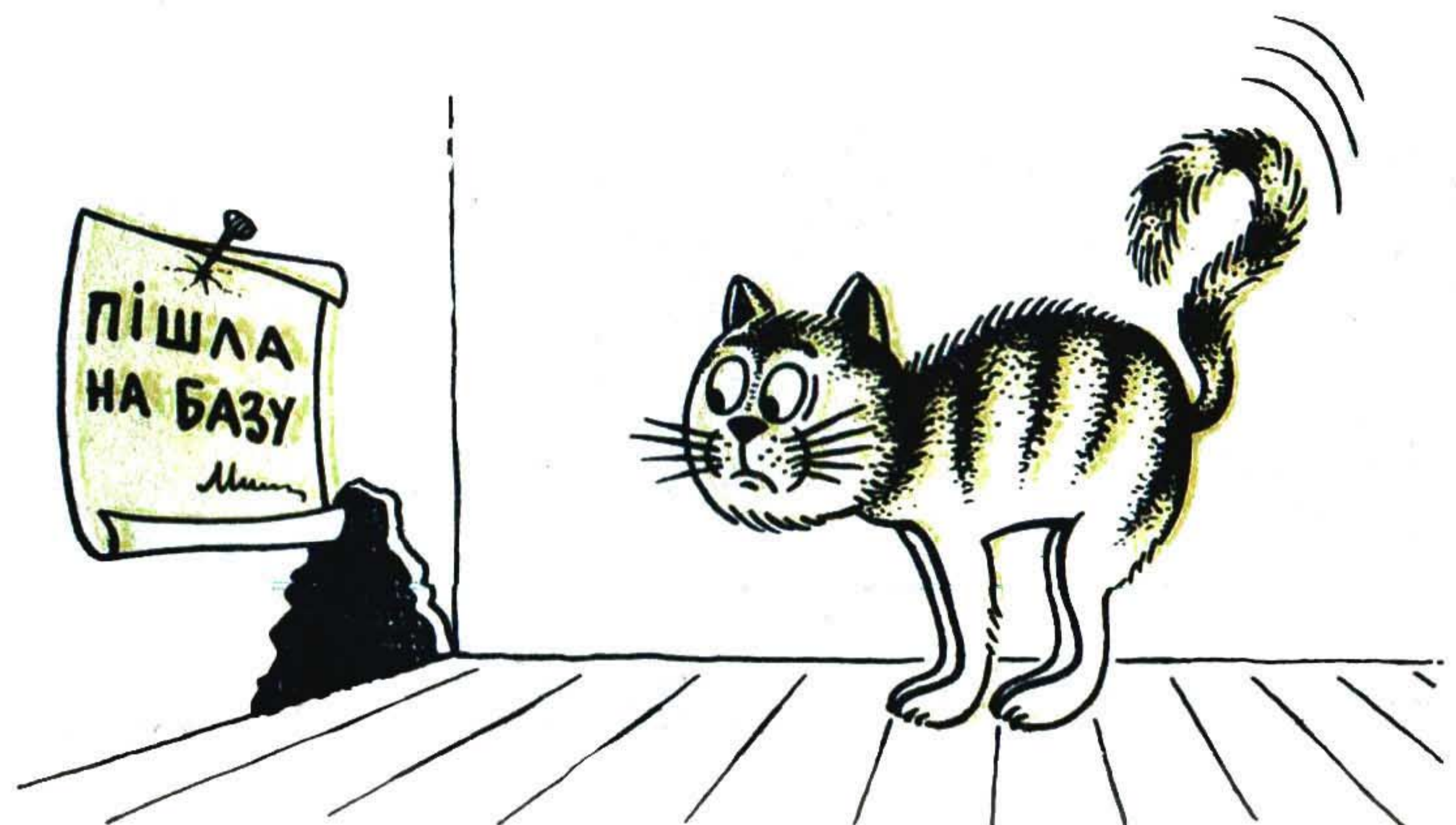
І от знову завертілося. Знову на місце почали виїжджати компетентні комісії. І з райвиконкому, і з облвиконкому. Питають людей, піднімають документацію. Відривають десятки людей від роботи, засідають і готують редакції та скаржникові нові відповіді...

Хоч в усьому ще ранньої весни можна було розібратися. На місці. У селі Першотравневого. Варто лише було отій компетентній комісії поговорити зі скаржником, — і ні оцієї веремії, ні ось цього фейлетону, звичайно, не було б. А тепер, дивись, авторові фейлетону ще й доведеться ділитися славою. З компетентною комісією. Бо в тому, що цей фейлетон народився — і її чимала заслуга.

О. ЧОРНОГУЗ,
спец. кор. Перця.

Волинська область.

Мал. О. МОНАСТІРСЬКОГО

Без слів.

Літературна пародія

ПОДЯКИ

Дереву спасибі, що росте
На зеленій бровці, край дороги,
Де в гаряче літо золоте
Є для мене затишок вологий.

Я дарую сонцю свій привіт —
Це його проміння мимоволі
Плавало в душі зневіри лід,
Зігрівало в ранки прохолоді. І т. д.

(Кость ДРОК. із збірки «Весняний плін», видавництво «Радянський письменник», 1976 р.).

Дереву спасибі, що росте
Не на полі десь, а на обніжку.
Сяду під гілля його густе
Та зроблю в затишку передишку.

Дякую і сонцю, що сія
Ціле літо, навіть цілу весну.
Коли холод відчуваю я,
Сяду на осонні — і не мерзну.

Окуню спасибі, що клює,
Що з уловом добрим буду знов я.
Коли юшка в казанкові є —
Є у мене сила і здоров'я.

Дякую долині, що цвіте,
Що на ній ростуть тюльпани й маки.
Дякую редактору за те,
Що друкує всі мої подяки.

Віталій ГУНЬКО.

сmt. Шевченкове
Харківської області.

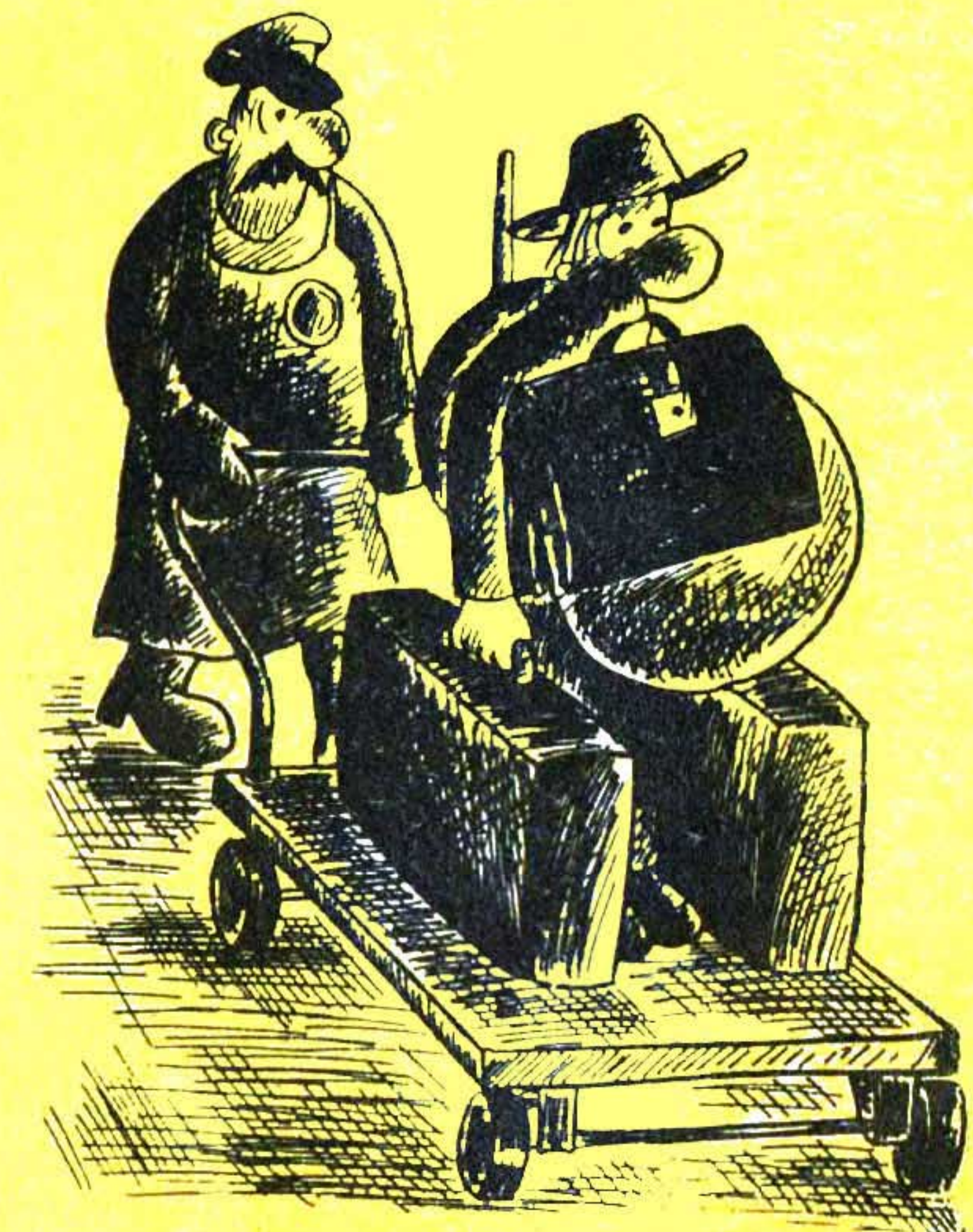

ДАЛИ ПЕРЦЮ!

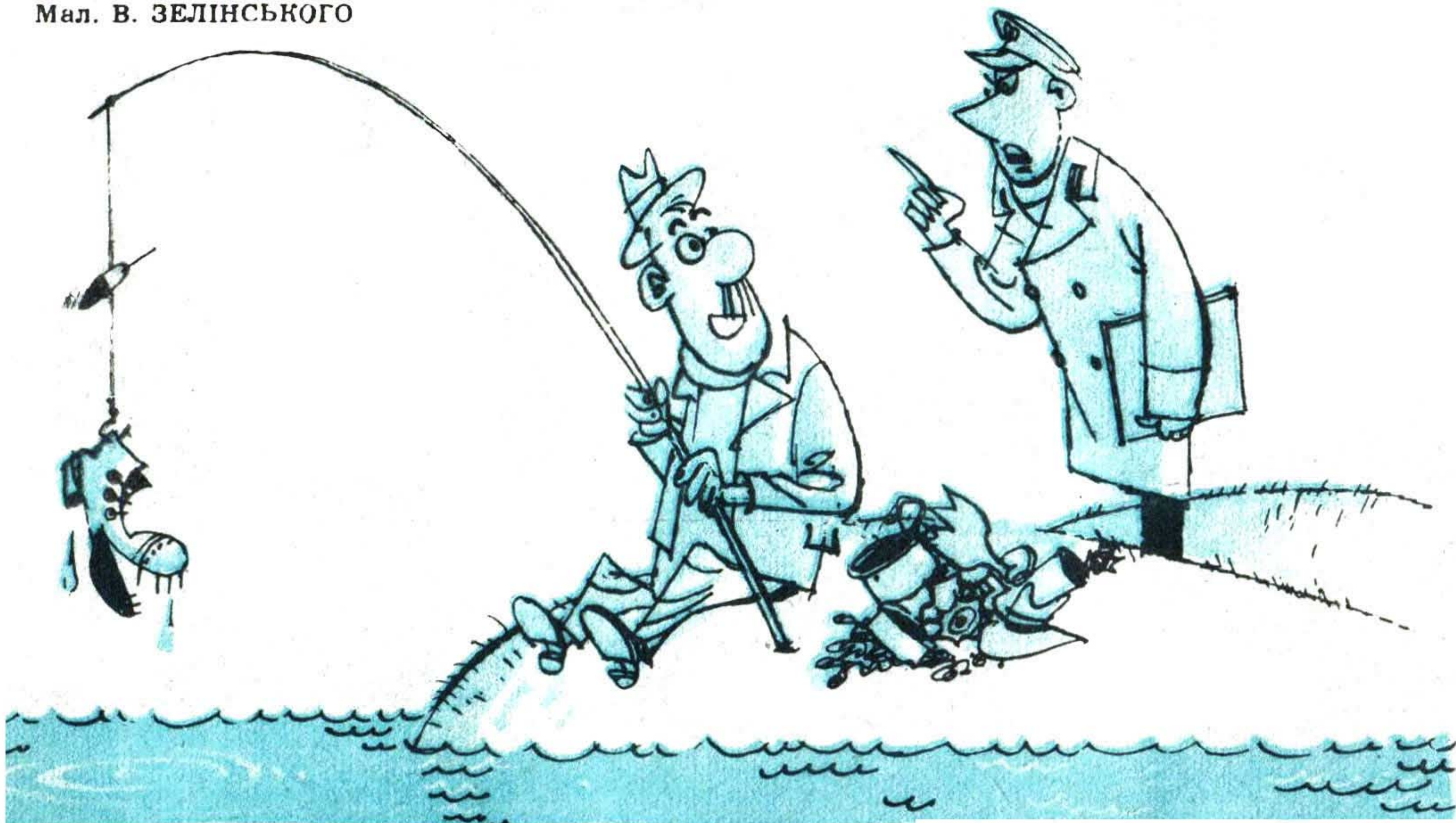
Уроки, як не треба поводитись, наочно демонстрував В. Л. Юрик, директор Сприсовецької восьмирічної школи Дунаєвського району на Хмельниччині. Односельчанам доводилося частенько бачити керівника школи у стані неблагопристойному, тобто під добрячим хмелем. Звісна річ, що за випивками директорів завжди бракувало часу займатися своїми службовими справами. Лист про це надійшов до редакції «Перця».

Завідуючий Хмельницьким обласним відділом народної освіти тов. Шайнога В. М. повідомив, що факти підтвердились. За зловживання алкогольними напоями і занедбаність шкільної роботи Юрика В. Л. з посади директора знято.

Мал. В. МИЛУТКИ

Без слів.

— Тут ловити рибу заборонено!
— А хіба я її ловлю?..

Дорожні усмішки

НЕ ЗВИК

— Вуйку, чом на луку не йдете сіно згрібати? Глядіть, дощ як уперіщить...

— Не вперіщить. На барометрі, що його наш Орест зі Львова привіз, стрілка ще не показує.

Другого дня, після дощу, знову здивалися.

— То що ж ваш барометр, вуйку?

— Видать, до нашої погоди ще не звик — і досі львівську показує.

Надіслав А. ЖУРАВЛЬОВ.

м. Новоселиця
Чернівецької області.

СКІЛЬКИ КОШТУЄ «ЩЕ ЩО»?

Офіціант розраховується з відвідувачами ресторану:

— Борщ — п'ятдесят копійок, відбивна — сімдесят шість копійок, «Екстра» — п'ять карбованців двадцять копійок... Ще що? — і за цими словами швидким рухом на рахівниці накидає п'ятдесят копійок.

— Пробачте, — здивувався відвідувач, — але я «ще що» не замовляв.

Надіслав І. ТАРАСЮК.

с. Коршів
Здолбунівського району
Ровенської області.

ХІБА РІДКО!

Жінка каже чоловікові:
— Ти зі мною добрий лише тоді, коли вип'єш.

— А хіба це буває так рідко? — запитав чоловік.

Надіслала К. РОМАНЕНКО.
с. Малі Канівці
Чернобайського району
Черкаської області.

ОСВІДЧЕННЯ

— Коханий, якщо ти мене ще хоч один раз поцілуєш, я — навіки твоя!

— Так? Тоді спасибі за вчасне попередження.

ДОПОМОГА

Один говорив у телефонну трубку:

— Добра. Погана. Викинь. Цю — викинь... — і так хвилини десять.

— Що це ви робите? — запитали у нього.

— Допомагаю жінці картоплю чистити. Вона у мене короткозора.

НІЧОГО

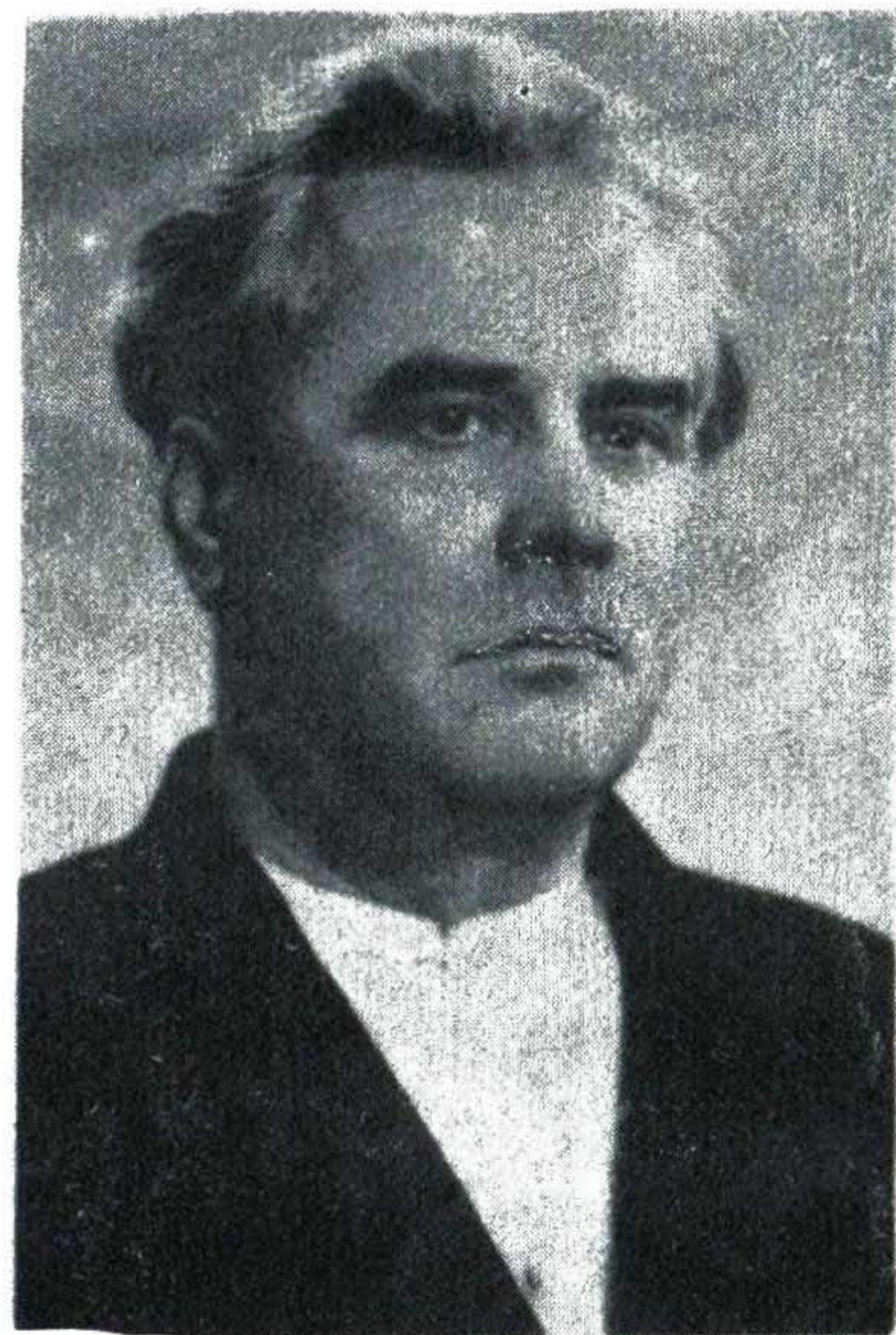
— Ти знаєш, — каже чоловік дружині, — якщо я покину курити, то почну, мабуть, товстіти.

— Нічого, — відповідає вона, — я тобі створю такі умови, що ти одразу схуднеш.

Надіслав В. БРОВІНСЬКИЙ.
с. П'ятківка
Вінницької області.

— На добраніч, мила!

Наш незабутній ЛАВРІН ГРОХА

Нещодавно в книжкових магазинах, кіосках і бібліотеках республіки з'явилася нова книжка гумору й сатири «Не журіться, хлопці», випущена в світ видавництвом художньої літератури «Дніпро». В ній стільки бадьорого сміху, стільки життєстверджуючого оптимізму, що аж не віриться, що автор цієї веселої книжки, Лаврін Гроха, пішов із життя. Особливо важко змиритися з цим нам, перчанам, бо ж зовсім недавно, у серпні, ми вітали побратима по перу з 68-річчям, а вже у вересні зі скорботою в серцях проводжали його в останню путь.

Лаврін Прокопович Гроха прожив велике і чесне життя. Син селян-бідняків, він з раннього дитинства пізнав злидні й нестатки, тяжку працю на сільських глитаїв. Великий Жовтень відкрив йому шлях до освіти, до знань, до творчої праці. Лаврін Гроха став обдарованим письменником. Він написав чимало книжок, та найбільший внесок зробив у розвиток української радянської драматургії. Ще 1939 року разом з Олександром Левадою Лаврін Гроха створив ліричну комедію «Ой у полі нивка», яка обійшла сцени багатьох наших театрів. У наступні роки і аж до самої смерті він працював у жанрі одноактної комедії, розрахованої передусім на самодіяльні колективи. Чимало одноактів Лавріна Грохи стали справжньою окрасою репертуару народних театрів.

Багато років віддав Лаврін Прокопович «Перцеві». Читачі пам'ятають його злободенні, незмінно гострі, дотепні фейлетони та гуморески. Письменник вишнівської школи, Лаврін Гроха відзначався великою працелюбністю і вимогливістю до слова, яким володів досконало й майстерно. Людина великого і доброго серця, щира і доброзичлива, чесна та безкомпромісна, чуйна і надзвичайно скромна — таким був усе своє життя Лаврін Прокопович Гроха, таким він і залишиться у пам'яті всіх, хто його знав.

ПЕРЧАНИ.

Дали перцю!

На Бердичівському м'ясокомбінаті часто порушувалася технологія охолодження і заморожування продукції. Та на це крізь пальці дивилися як старші майстри холодильника Пономаренко Л. П. та Іноземцев І. В., так і сам директор м'ясокомбінату Паламарчук С. Є. Наслідок байдужості — велика нестача продукції. Сигнал про це надійшов Перцеві.

Як повідомив редакцію начальник Бердичівського міського відділу внутрішніх справ тов. Алексеєнко, за нестачу м'ясопродуктів старших майстрів холодильника Пономаренка та Іноземцева, а також директора м'ясокомбінату Паламарчука з роботи увільнено.

«ПОПРАВКА»

В минулому номері нашої газети було надруковано статтю «На захист зеленого друга», в якій вназувалося, що дерево зрубав Поліщук Кіндрат. Поскілки в селі два Поліщуки Кіндрати, то газета роз'яснює, що дерево зрубав Поліщук Кіндрат».

(З колгоспної багатотиражки).
Надіслав Ф. ДИХТЯРЕНКО.

«СПРАВКА»

Дана колгоспу «Червоний партизан» в тім що яйця в кількості шт., виходять з господарства благополучного по інфекційним захворюванням господарства, одержані від здорової птиці.

Зав. Піснівським ветучастком (Пермак).
Надіслав СОЛОМАКА.

«РОСПИСКА»

Я Приходько В. Н. даю клятву старшому мастиру Гордійчуку В. П. пити спирт більше нібуду крім лимонаду кихфир мінеральну воду в случай нарушення правила отдам зарплату в мусорні ящик в чем и расписуюсь С долгами росчитався.

Приходько. 24/76 гд.
Надіслав В. ФЕДЬКО.

«Якось так вийшло, що коли мене раптово перевірили, якраз в той час був і виявився недобрий запах, а коли перевірок раптових нема, то в мене все в порядку».

(Із пояснення продавця продуктової крамниці).

«Інвентарні номери на тваринах незакріплені, а також щомісячно незважуються».

(З акта перевірки).
Надіслав Л. КУДРАЙ.

«Я ніколи нікого не обзиваю і обзивати не намеріна і це підтвердіт наждий. Це сусідка мені дихати не дає. Низнаю чого старі карзі треба».

(Із пояснення).
Надіслав В. ЗАБУРАВКІН.

ПЕРЦЕВІ ВІДПОВІДАЮТЬ

★ Молодь колгоспу ім. Леніна (село Калини на Закарпатті) поскаржилася на те, що у них в селі нема ні стадіону, ні навіть спортивного майданчика.

Голова виконкому Тячівської райради тов. Левко повідомив редакцію, що правління колгоспу імені Леніна виділило земельну ділянку для стадіону. Вже проведено кілька недільників для впорядкування території. Повністю спорудження стадіону буде завершено до кінця року.

★ Про те, що у колгоспі ім. Леніна (Ківерцівський район) потруїлись бички, а винних не покарано, йшлося у листі, що надійшов до редакції.

Як повідомив начальник Волинського обласного управління сільського господарства т. Сиротюк, випадок отруєння бичків сечовиною мав місце.

Матеріали по цій справі було передано слідчим органам. На вимогу прокуратури завдані збитки у сумі 1459 крб. стягнуто з керівників та спеціалістів господарства.

★ Від механізаторів колгоспу «Зоря комунізму» (село Великий Говилів на Тернопільщині) надійшов лист про безладдя на паливному складі станції Деренівка: відкривався він пізно, сорти вугілля тут змішували та ще й зайві гроші у покупців вимагали.

Теребовлянський районний комітет народного контролю перевіряв цього листа і повідомив, що вказані факти мали місце. За зловживання службовим становищем завідуючого паливним складом Беспальок М. І. з роботи знято.

★ У своєму листі до Перця батьки учнів Качинської середньої школи (Волинська обл.) висловлювали невдоволення діяльністю директора цієї школи Бланштейна М. Х.

Голова Камінь-Каширського районного комітету народного контролю тов. Калюх сповістив редакцію, що вказані у листі факти підтвердились.

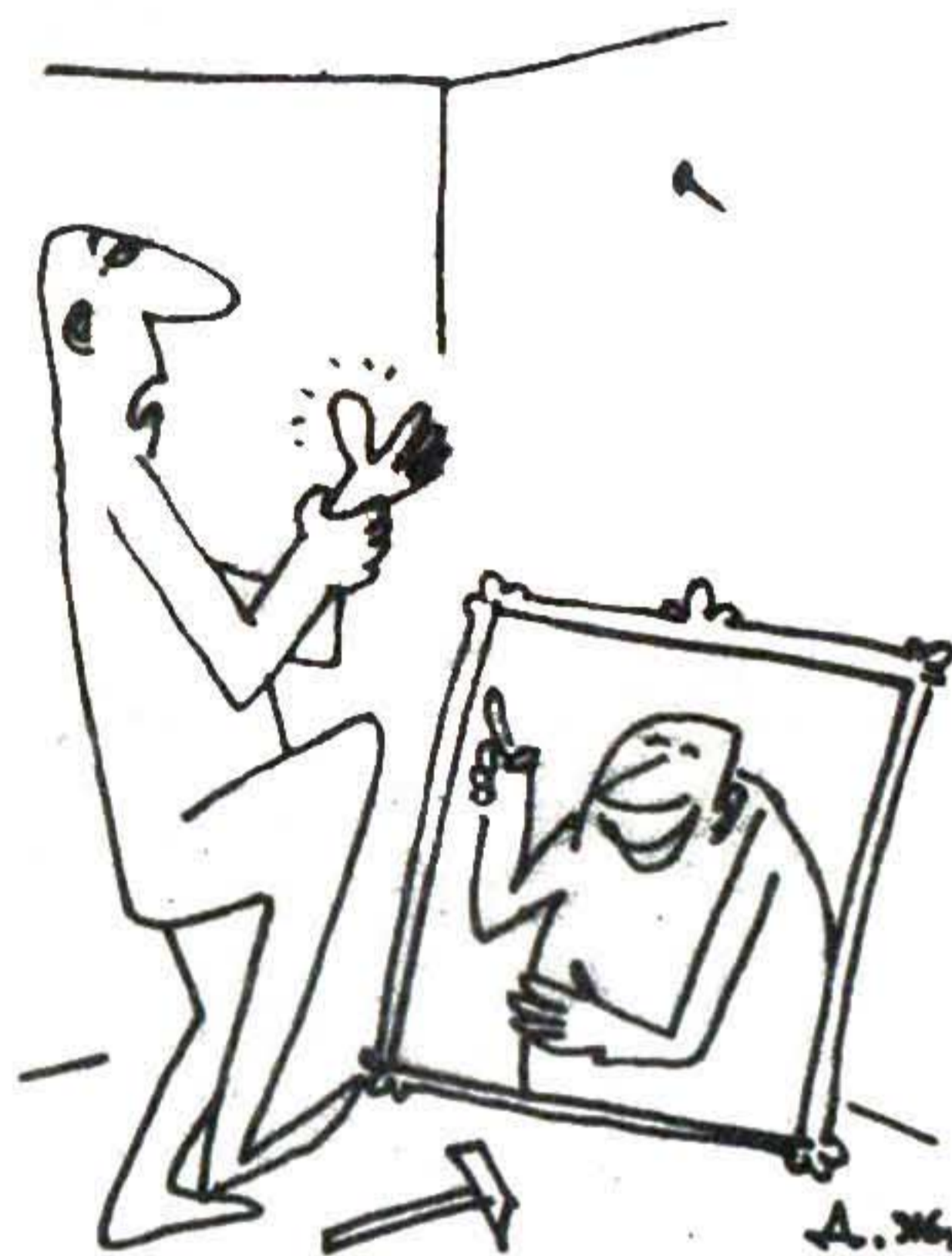
За порушення фінансової дисципліни та зловживання службовим становищем Бланштейна з посади директора знято.

★ Мешканці села Ветли (Любешівський район) з обуренням писали Перцеві про те, що з 1972 року правління місцевого колгоспу імені Мічуріна та виконком сільради обіцяють огородити кладовище, а по ньому й досі бродить худоба, бо огорожі так і немає.

Заступник голови виконкому Волинської обласної райради тов. Малиш сповістив, що правління колгоспу та сільради вжили необхідних заходів і нині навколо кладовища зроблено нову огорожу.

Без слів.

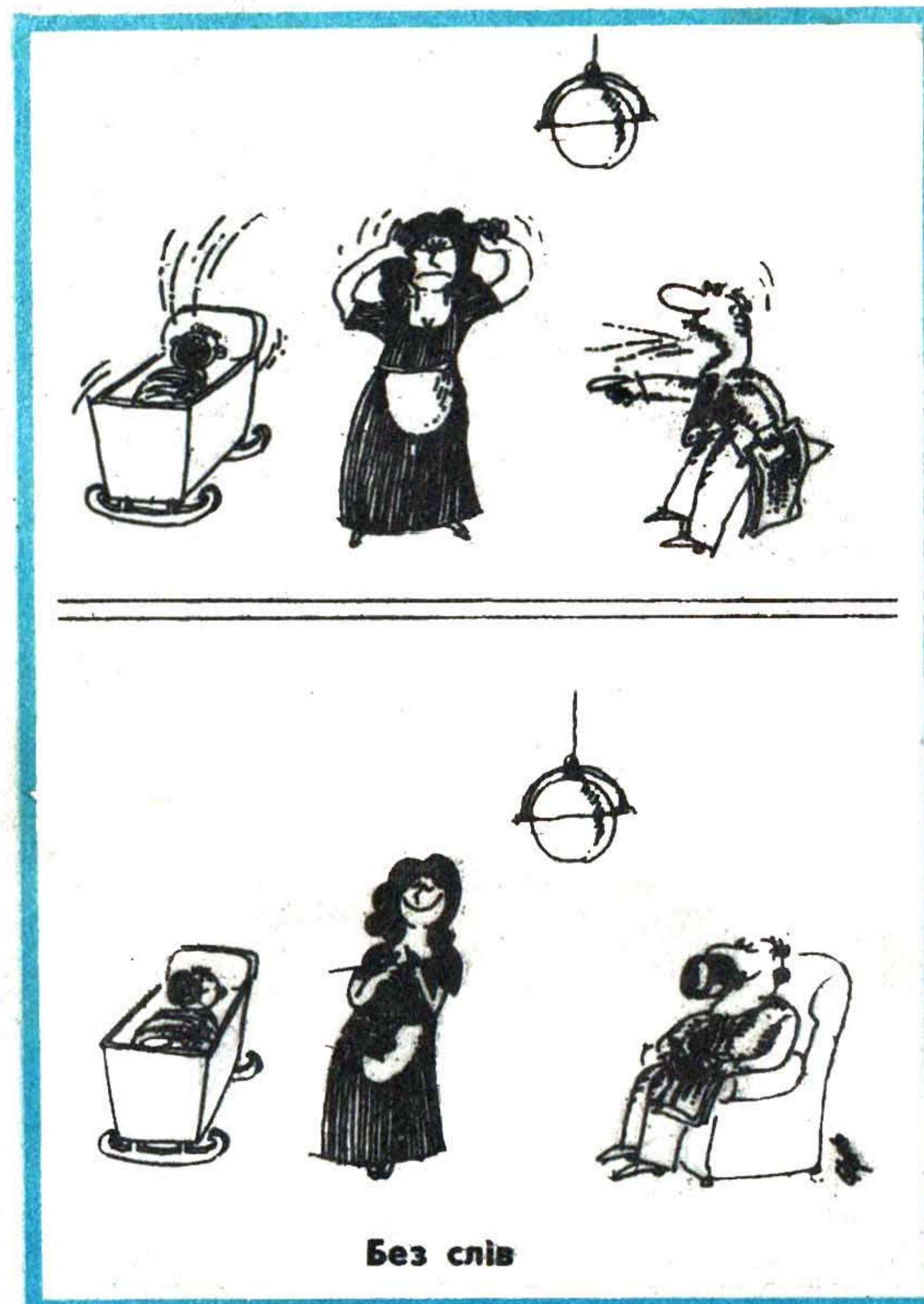
Без слів.

Без слів.

— Не підходь до нього близько, напевно у нього є блохи!

Без слів

— Але ви сами сказали пошити плаття без рукавів.

Головний редактор
Ф. МАКІВЧУК.

Редакційна колегія: С. ГЕРАСИМЧУК, В. ЗЕЛІНСЬКИЙ, Д. МОЛЯКЕВИЧ,
С. ОЛІЙНИК, І. СОЧИВЕЦЬ (відповідальний секретар), В. ЧЕПІГА (заст. головного редактора).

ВИДАВНИЦТВО
«РАДЯНСЬКА УКРАЇНА»

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Петра Нестерова, 4. Тел. 41-89-12, 41-89-17, 41-89-15. Для телеграм: Київ Перець.

Журнал «Перець» № 20 (1990)
(на українському мові).

Виходить двічі на місяць.

Здано до набору 17.IX. 1976 р. Підписано до друку 5. X. 1976 р. БФ 00340.
Папір 70x108/8. Фіз.-друк. арк. 2. Умовн.-друк. арк. 2,8. Обл.-вид. арк. 4,51.

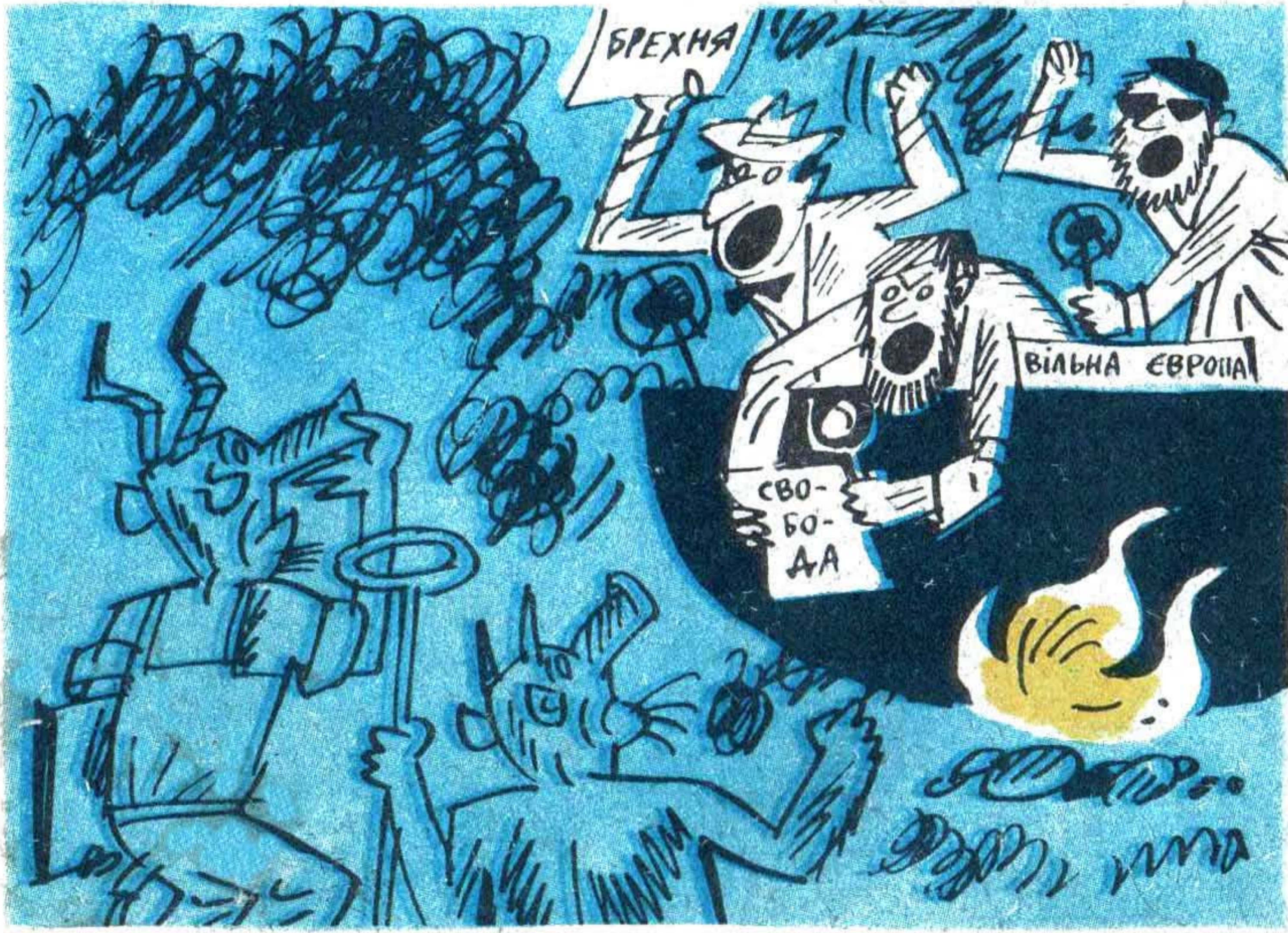
© Журнал «Перець» 1976 р. Рукописи не повертаються. Передруковуючи із журналу матеріали, треба обов'язково посилатись на «Перець».

Ордена Леніна комбінат друку видавництва «Радянська Україна», Київ-47, Брест-Литовський проспект, 94. Зам. 04694. Тираж 2 845 000 прим.

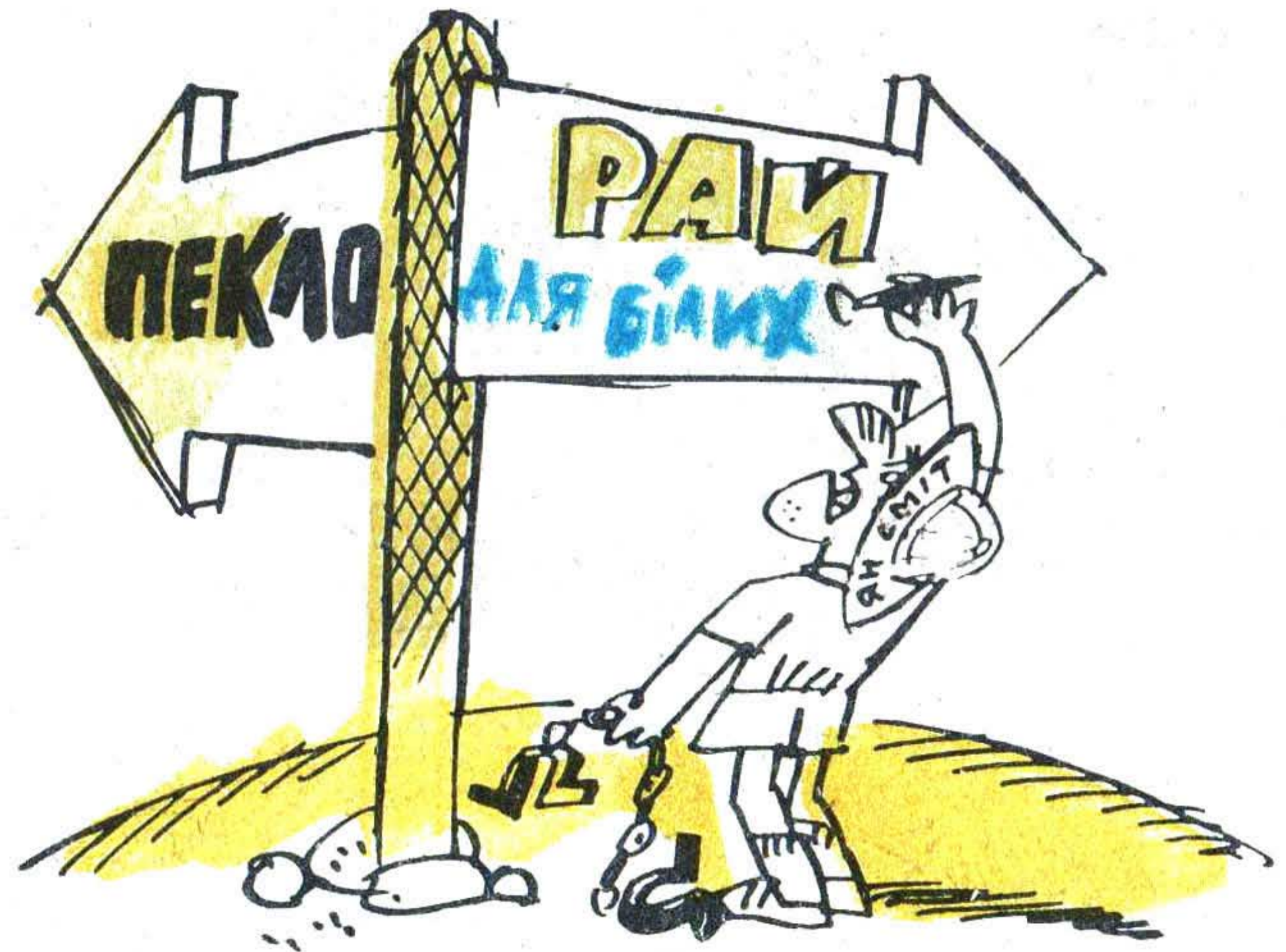
Отсканировал и обработал А.ЛЕБЕДЕВ для сообщества:

<http://perec-ua.livejournal.com/>

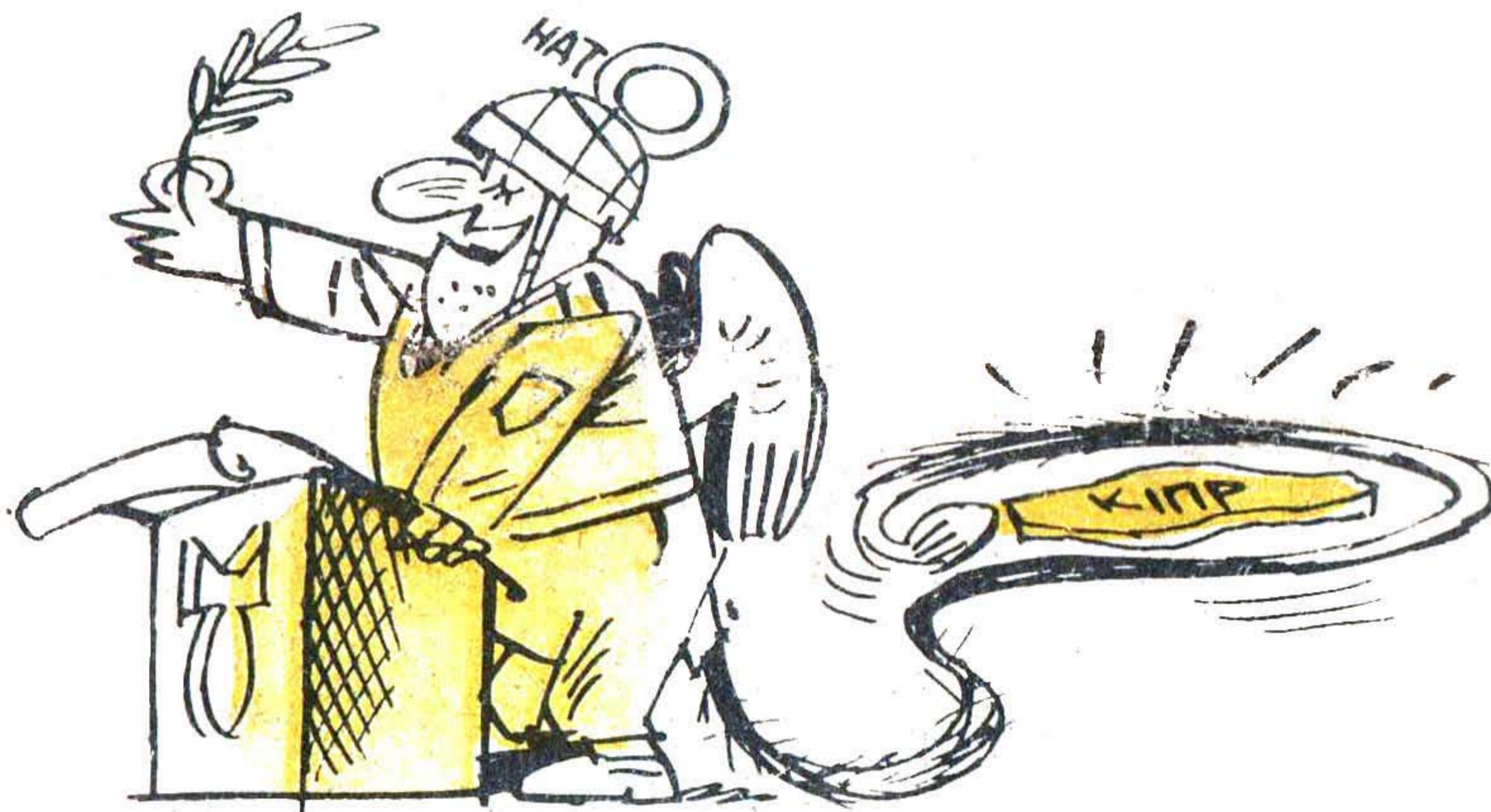
ЖИТТЄ Святих і нечестивих

— І так немзе чим дихати, а вони ще атмосферу отруюють!

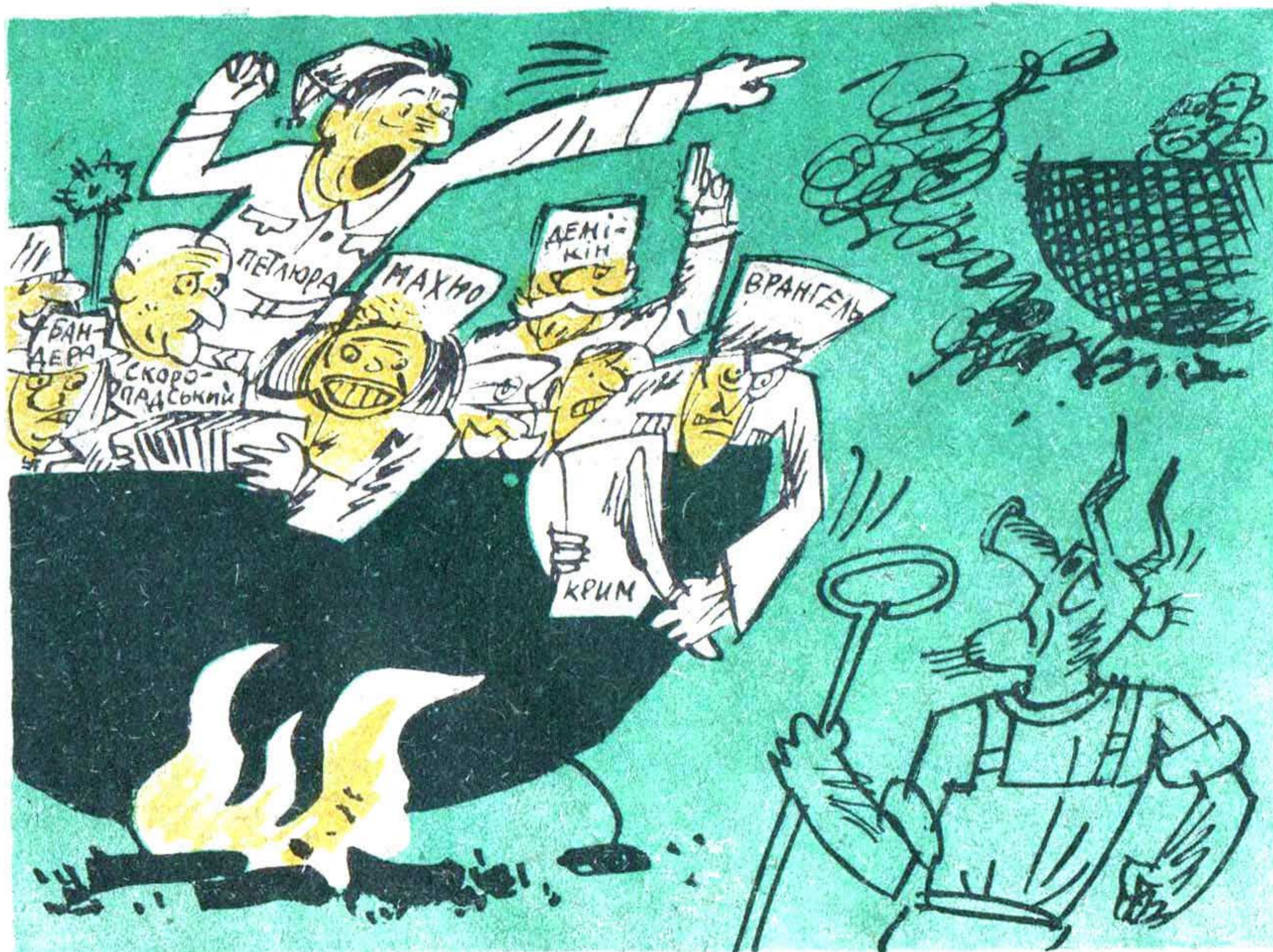
Вірний собі.

Янгольський голосок та чортова думка.

Улюблене дитятко західної богоматері.

Петлюра: — Ми категорично вимагаємо самостійного казана!..

Чилійський янгол-хранитель.